ს. ს. ს. რ. სახ. კომისარიატის საბჭოს
საინფორმაციო-ანალიტიკური
კომპარტიტეტი

ს. ს. ს. რ. სახ. კომისარიატის საბჭოს
საინფორმ. ციო-ანალიტიკური
განხილულია 192 ...
კომპარტიტეტი

ს. ს. ს. რ. სახ. კომისარიატის საბჭოს
საინფორმ. ციო-ანალიტიკურ
კომპარტიტეტი

მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატთა საბჭოთა

კომუნისტი

საქართ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ◆ თბილისის კომიტეტის
და ხრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრ. აღმასკომის ორგანო

რედაქცია — თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეორე სართული
მთავარი კანტორა — თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი 24 მეორე სართული, ტელეფონი 10—49.

რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 ს.
ტელეფონები (რედაქტორის 14—76, მდივანის 10—58
ადმინისტრაციის ტელეფ. 5—48, სტამბის ტელეფონი 13—80.

ხელმოწერის ფასი: მუშა-მოსაძსახ. 75 კ., დანარჩენებისათვის: ქალაქში 1 თ. ქალაქს გარეშე—1 თ. 20 კ., ხელისმოწერნი მიიღებენ „ჩირაღდანს“ და „მეცნიერება და ტექნიკას“. განცხადებები: ნომპარელის სტრიქონი—20 კ., აწყობა ციფრებით—25 კ. სამგლოვიარო—5 ბან. დოკუმენტების დაკარგვა 50 კ. განცხადებ. მიიღება 3 ს.

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ

— სპარსეთის ნავთისათვის ბრძოლა აძვთ ამერიკელ და ინგლისელ კაპიტალისტებს.

— ოსმალეთში სარდფუნოეზრივი საკითხ[illegible] ... სათვის დაბუნეს რამდენიმე გაზეთი.

— ჯერ კიდევ გამოუცხადებელია თუ [illegible] ... კის საგარეო საქმეთა მინისტრი.

— ჩინეთის პრესა კვაყოფილია საბჭოთა კავშირთან დამოკიდებულებით.

კვირა, 15 მარტი 1925 წ. — ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲘᲣᲠᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ — ფასი 5 კ. № 60 (1215)

ᲩᲕᲔᲜ ᲞᲠᲝᲤᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲨᲘ

ამ ჟამად თბილისში მიმდინარეობს პროფკავშირის წევრთა ხელახალი რეგისტრაცია; ახლო მომავალში მათი აღრიცხვა დაიწყება მაზრებშიც.

როგორც პროფსაბჭო განმარტავს თავის ეოთ-ერთ უკანასკნელ ცირკულიარში პროფორგანიზაციებისადმი, ამ რეგისტრაციას მიზნად აქვს დასახული კავშირის წევრთა ნამდვილი რიცხვის გამორკვევა და ლიკვიდაცია ე. წ. „მკვდარ სულების“, რომელნიც დაროვდენ კავშირებში, ან უკეთ მათ კანცელარიების სააღრიცხვო ბარათებში 1922 წელს მოხდენი ეკონ კავშირის. წევრთა გაწმენდის შემდეგ.

მიუხედავად ამისა, როგორც იგივე ცირკულიარი აღნიშნავს, „რეგისტრაციის პრაქტიკულად გამტარებელნი სცდილობდენ—ხელახალი რეგისტრაცია მთლიანად გადაეტანათ შემდეგთ. ამის გამო ხელახლად აღსარიცხავ პირებს უშვრებოდნენ მკაცრ ეამოკვლებს, როგორც „პროფესიულ, ისე პოლიტიკურ ცოდნაში“.

ჩვენ აქ არ ვვაინტერესებს ის გარემოება, რომ აღმრიცხავ კომისიებს კარგად ვერ გაუგიათ კავშირის წევრთა ეხლანდელი რეგისტრაციის დანიშნულება. ჩვენთვის გაცილებით უფრო საყურადღებოა, თუ რა გამორკვა წარმოებულ გამოცდებზე.

პირველი, რაც ხაზგასასმელია, ეს ის, რომ გამოცდამ გამოაჟკარავა პროფკავშირის წევრთა შეტად საგრძნობი რიცხვის პროფესიონალური უცოდინარობა და საერთო პოლიტიკური მოუმზადებლობა.

რა არის პროფკავშირი, რანაირია მისი წყობა, რა არის ადგილკომი, ფაბრიკა-ქარხნის კომიტეტი, შემფასებელი-საკონფლიქტო კომისია, რამდენ პროცენტს იხდიან პროფკავშირების სასარგებლოდ მათი წევრები, სად მიდის და როგორ ნაწილდება ეს ფული და სხვ.,—ამაზე ბევრი დაკითხული პროფკავშირის წევრი შეტად აბ ეულ პასუხს იძლეოდა, ან სულ ვერ უპასუხებდა. ერთმა ჰარმა შეკითხვაზე, თუ რა არის „ეს-ეკ“ (შემფასებელი - საკონფლიქტო კომისია) უპასუხა—ესაა კავკასიის წითელ-დროშოვანი არმიაო. ასეთი კურიოზული იყო მრავალი პასუხი. ნურადერს ვიტყვით ისეთ „მაღალ მატერიებზე“, როგორიცაა მსოფლიო პროფმოძრაობის გაერთიანება და მრავალი სხვა. ასეთ და მსგავს ხასიათის შეკითხვებზე სპასუხოდ პროფკავშირის ბევრი წევრი მხოლოდ უსიტყვო გაოცებას გამოხატავდა.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ ასეთ უცოდინარეთა საკმაოდ დიდი პროცენტი კავშირების ასე თუ ისე ინტელიგენტ წევრებზე მოდიოდა.

მეორე ფაქტი, რომელიც გვიჩვენა „გამოცდამ“—ესაა საკავშირო მასის ძნიშვნელოვანი ნაწილის მოწყვეტილობა საკავშირო ორგანოებისა და ხელმძღვანელ მუშაკებისაგან.

ამას ადასტურებს თავის თავად ის პროფესიონალური უცოდინარობა, რომლის შესახებ ზევით ვილაპარაკეთ. თუ კავშირის წევრმა არ იცის, რა არის ადგილკომი, შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისია და სხ., ეს იმას ნიშნავს, რომ ეს ორგანოები საკავშირო მასისაგან დამოუკიდებლად არსებობენ და მათ შორის არ არსებობს არამც თუ მჭიდრო, არამედ სუსტი კავშირიც.

ამასვე მოწმობს ის გარემოება, რომ კავშირის მრავალმა წევრმა არ იცის, თუ ვისგან შესდგება მათი ადგილკომი, ვინ არის მათი კავშირის მდივანი და სხ. ამგვარად, ცოცხალი კავშირი არ არის დამყარებული საკავშირო ორგანოებსა, იქ მომუშავე ამხანაგებსა და კავშირის წევრთა შორის.

ასეთ მდგომარეობას რაც შეიძლება მალე უნდა მოეღოს ბოლო.

პირველ ყოვლისა ჩვენ უნდა შეეცადოთ მოვსპოთ კავშირის წევრთა შორის პროფესიონალური უცოდინარობა. ამისათვის სისტემატიურად უნდა მოეწყოს საუბრები და ახსნებები, რომლებშიც უნდა შუქდებოდეს როგორც ჩვენი პროფკავშირების აგებულება, მნიშვნელობა და ამოცანები, ისე საერთაშორისო პროფმოძრაობის საკითხები.

ამასთან აღსანიშნავია, რომ ჩვენში შედარებით მრავალად გამოდის პროფესიონალური ლიტერატურა, ბროშიურები და ჟურნალები, აგრედვე გაზეთიც. მაგრამ ასეთების მრავალად გამოცემა არ არის საკმარისი. საჭიროა ეს ლიტერატურა ვრცელდებოდეს კავშირის წევრთა შორის და იკითხებოდეს მათ მიერ.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს საკავშირო მასსის და საკავშირო ორგანოების ურთიერთ მჭიდრო დაახლოვებას, მთელი საკავშირო მასსის ფართედ და აქტიურად ჩაბმას პროფესიონალურ ცხოვრებასა და მუშაობაში. ამ მხრივ უნდა იქნას გადადგმული შესაფერი ნაბიჯები. უამისოდ შეუძლებელია პროფკავშირების გაძლიერება, კავშირის წევრების პროფესიონალური გათვითცნობიერება.

ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, რომ არც საწევრო გადასახადის შეტანა და მოგროვება, არც ცირკულიარების წერა ოდნავადაც არ არის საკმარისი იმის სათქმელად, რომ ყველაფერი რიგზე არის, რომ კავშირის წევრიც და საკავშირო ორგანოც დგანან თავის დანიშნულების სიმაღლეზე.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ყრილობისათვის

თუმცა საქართველოში სასოფლო მეურნეობის კოოპერატიულთა გაერთიანების თავისებურ ცდებს ადგილი ჰქონდა ჯერ კიდევ გასული საუკუნის დასასრულში, მაგრამ საქართველოს გასაბჭოებამდე სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაცია ჩვენში ფაქტიურად არ არსებობდა.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ფუნქციებს კისრულობდენ საკრედიტო ამხანაგობანი და მომხმარებელი კოოპერაცია, რომელიც უკანასკნელ დრომდე არ სთმობდა თავის პოზიციებს ამ დარგში, იცავდა კოოპერაციის შეწინააღმდეგ ინტეგრაციის პრინციპს. მხოლოდ გასულ წელში საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტის გამოცემის და საქართველოს კომპარტიის მესამე ყრილობის შემდეგ ხდება სასოფლო-სამეურნეო და მომხმარებელი კოოპერაციის შორის ფუნქციების გამიჯვნა და იწყება ჩვენი საწარმოო კოოპერაციის ფორმალურ-იურიდიული ჩამოყალიბება.

ამ დროისთვის ჩვენი სასოფლო მეურნეობაც უკვე აღორძინების გზაზე იყო შემდგარი, ბაზარზე გამოსატან საქონლისათვის (товарность) მუშაობა მასში უკვე საკმაოდ იყო განვითარებული და ის სცდილობდა შინაურ და შორეულ ბაზარზე თავის წინანდელი მდგომარეობის აღდგენას. ამასვე ხელს უწყობდა ფულის კურსის გამტკიცება და ჩვენი სასოფლო მეურნეობის ნაწარმოებში რუსეთის ბაზრის დაინტერესებაც.

ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური აღორძინებისა და სასოფლო მეურნეობის გამოცოცხლებასთან ერთად იწყება სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ზრდაც. ეს პროცესი შემჩნეული იყო ჯერ კიდევ 1923 წელში ტ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ცენტრათ წარმოკავშირის აღიარების შემდეგ, ის მეტად დაჩქარებული ტემპით განვითარდა.

ი. საპაიო თანხა გაზრდილა ამ ხნის განმავლობაში 495 პროც. ამასთან პარალელურად იზრდებოდა ამხანაგობათა აღებ-მიცემობაც, ბრუნვა. 1924 წ. პირველ ნახევარში ძირითადი კოოპერატივებმა ბრუნვა გაზრდილა 126 პროც., თითო კოოპერატივის ბრუნვა ამ ხნის განმავლობაში უდრიდა 27,586 მანეთს.

წარმოკავშირი არსებითი დახმარებას აწევდის ძირითად ორგანიზაციებს მათ საქმიანობაში, როგორც მატერიალურად, ისე რჩევა-დარიგებებით და საერთო ხელმძღვანელობით. ეს იქიდანაც ნათლად სჩანს, რომ სასოფლო - სამეურნეო ამხანაგობათა რიცხვი და მათი საქმიანობა არაჩვეულებრივი ჩქარი ტემპით გაიზარდა მხოლოდ სასოფლო - სამეურნეო კოოპერაციის ცენტრათ წარმოკავშირის აღიარების შემდეგ.

წარმოკავშირმა დაამზადა 1923—1924 წ. თავისი ორგანიზაციების საშუალებით სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმოები: ღვინო, მატყლი, ხილი და სხვა საერთო ღირებულებით 2 მილიონამდე. სასოფლო მეურნეობის ნაწარმოებისთვის ბაზრის მოჰოებასთან ერთად წარმოკავშირი სცდილობს ხელი შეუწყოს მეურნეობაში კულტურულ-ტეხნიკურ გაუმჯობესებათა შეტანას საცდელი დაწესებულებების, სანერგეების და სხვათა მოწყობით ამავე მიზნით ის აწვდის კოოპერატიულთა გაერთიანებულ გლეხობას სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს, სათესლე და საწამლო მასალას და სხვა. საერთოდ წარმოკავშირის საშუალებით გლეხობისთვის მიწოდებული საქონლის ღირებულება 1.200.000 მანეთზე მეტია.

წარმოკავშირი დიდ ყურადღებას აქცევს აგრეთვე ნედლეულობის გადამუშავებას. ამ მიზნით მან შეიძინა სარეტიფიკაციო ქარხანა, სადაც სწარმოებს არყის დამზადება. ისევე აწარმოებს მის მიერ დამზადებულ ბაშბის გაწმენდას და გადამუშავებას ოჯარით აღებულ ქარხანაში. აგიოლმბრივ ბაზარზე სოფლის ნაწარმოებთა გასაღების მიზნით მას თბილისში გახსნილი აქვს გამსაღებელი პუნქტი.

პრაქტიკულ საქმიანობასთან ერთად ის ეწევა სოფლად კულტურულ მუშაობას აგრიკულტურულ ღონისძიებების შეტანით, სათანადო რჩევა-დარიგებების მიცემით ინსტრუქტორების საშუალებით და სხვა.

საერთოდ წარმოკავშირის საქმიანობა თანდათანობით ფართოვდება და იზრდება. მისმა ხანმოკლე არსებობამ საკმაო კვალი დაუჩინა სასოფლო მეურნეობას განსაკუთრებით აღმოსავლეთ საქართველოში.

როგორც სხვა კოოპერატიული ორგანიზაციები, დღემდე წარმოკავშირიც თავის საწარმოო საშუალებებს უმთავრესად გარედან იღებდა. წელს დიდმა ზამთარმა მისი მუშაობის ზოგიერთ დარგებს საკმაო ზიანი მიაყენა და ჯერჯერობით ის იძულებული იქნება გარედან მიღებული საწარმოო საშუალებებით აწარმოოს თავისი საქმიანობა.

მაგრამ თანდათანობით ის შესძლებს ფინანსიურ მოღონიერებას და საკუთარ ფეხზე დადგომას. ამის თავდებია კოოპერატიულთა შეკავშირებული მოსახლეობის შეგნების ზრდა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის მუშაობისათვის თანდათან უფრო ნორმალური პირობების შექმნა.

ამ მხრივ არსებული მდგომარეობა წარსულთან შედარებით გაცილებით უკეთესია, თუმცა ჯერ კიდევ მრავალი დაბრკოლებები და დეფექტებია გადასალახავი და დასაძლეელი.

29 მარტისთვის მოწვეულ წარმოკავშირის მესამე ყრილობის შემდეგ, მისი როლი ჩვენი სასოფლო მეურნეობის განვითარების საქმეში უეჭველია კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი გახდება.

ჩვენი პარტიის და მთავრობის დახმარებით და მშრომელი გლეხობის მის საქმიანობაში უშუალო მონაწილეობით ის შესძლებს ყველა ამ დაბრკოლებების გადალახვას რომლებიც ხელს უშლიდენ მისი მუშაობის უფრო მეტი ნაყოფიერებით წარმოებას.

ყრილობა ჯამს გაუკეთებს წარსულ მუშაობას და მიღებულ გამოცდილების მიხედვით უფრო სწორი გზით წარართავს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის განვითარებას, სასოფლო მეურნეობის კოლექტიურ ნიადაგზე მოწყობას.

ი. ბ.

ᲡᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲓᲐ ᲛᲝᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲗᲐ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲔᲑᲘ 1924—1925 Წ.

III
სესიის შესწორებანი

პირველ წერილში იყო აღნიშნული, რომ საკავშირო და მოკავშირეთა ბიუჯეტები საორიენტაციო ხასიათისაა. მათში საბიუჯეტო წლის განმავლობაში არა ერთხელ ხდება ცვლილება. მესამე სესიამაც დამტკიცებულ საორიენტაციო ბიუჯეტში შეიტანა ზოგიერთი ცვლილებები, რომელნიც თუმცა ბიუჯეტის ხასიათს საერთოდ არ ცვლის, მაგრამ ეს ცვლილებები მაინც საყურადღებოა და ეხება როგორც შემოსავალს ისე გასავალს.

საგრძნობლად გადიდებულია შემდეგი წყაროებიდან ნავარაუდევი შემოსავალი: სააქციზო—40 მილ. მან., ტრანსპორტის—40 მილ. მ., ფოსტა-ტელეგრაფის—15,5 მილ. მ. და სხვა წყაროებიდან—11 მილ. მ., სულ 107 მილ. მანეთი.

პირიქით შემოსავლის შემცირებას მოელიან: სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის—10 მილ. მანეთით, საგლეხო სესხის—15 მილ. მან. და უკრაინაში სარეტო გადასახადის 800 ათას მანეთით, სულ 25,8 მილ. მან.

შემოსავლის შემცირება-გადიდებიდან საბოლოოდ რჩება ვარაუდით 81 მილიონი განსხვავება, რომელიც ემატება ადრე მიღებულ შემოსავლის საორიენტაციო ძირითად ბიუჯეტის თანხას 2,278 ათას მანეთ. . ამნაირად მესამე სესიის მიერ მიღებული ვარაუდით კავშირის მთელი შემოსავალი უდრის დარგვლებით 2.360 ათას მ. (81 და 2,278) ოქროს პატარა ბიუჯეტთან შეერთებით კავშირის შემოსავალი მიმდინარე წელს ნავარაუდევია სულ 2,440 ათასი მან.

რესპუბლიკებს მრავალი დიდმნიშვნელოვანი სადღეისო მოთხოვნილებები აქვს და მათი დაკმაყოფილებას უსახსრობა აფერხებს.

შემოსავლის გადიდებამ კავშრის მისცა საშუალება დაეკმაყოფილოს ზოგიერთი ასეთი მოთხოვნილება. პირველ რიგში კავშირი აფართოვებს. რკინის გზას, გზატკეცილების და მათთან დაკავშირებულ სამეურნეო დარგთა ხარჯებს—სულ 40 მილ. მანეთით, შემდეგ სახალხო განათლების ხარჯად ემატება 15 მილ. მან. მოუსავლიანობისაგან დაზარალებულთა დასახმარებლათ 8 მილ. მან.; გრძელვადიანი სესხის სახით კოოპერაციის საბრუნავ თანხის გასადიდებლად გაიცემა 8 მილიონი მან.; სამხედრო და საზღვაო სახ. კომისარიატს უნდა მიეცეს 5 მილ. მან.; სტიქიურ უბედურებასთან საბრძოლველად და სხვა ხარჯების დასაფარავად 4,7 მილ. მან. ამნაირად სხვა დასხვა დარგში ხარჯები გაიზარდა დარგვალებით 81 მილ. მან.

ასეთია ის შესწორებანი, რომლებიც მესამე სესიამ შეიტანა ადრე მიღებულ და მომქმედ საკავშირო ბიუჯეტში.

ამით ვთავებთ საერთო საკავშირო ბიუჯეტის საერთო დახასიათებას. შემდეგ წერილში ჩვენ შეეუდგებით ამიერ-კავკასიის ფედერატიულ და ცალ-ცალკე რესპუბლიკათა ბიუჯეტების განხილვას; კავშირის შემოსავალთა წყაროებს ეკონომიური და ფინანსიური თვალსაზრისით განვიხილავთ მას შემდეგ, რაც ამიერ კავკასიის ბიუჯეტების საკითხებს გავარჩევთ.

IV
ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲤᲔᲓᲔᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲔᲑᲘ

ამიერ-კავკასიაში ჩვენ გვაქვს ოთხი მთავარი ბიუჯეტი: აზერბეიჯანის, საქართველოს, სომხეთის და მათი საკავშირო ანუ ფედერატიული მთავრობის.

ბიუჯეტებს საფუძვლად აქვს საკავშირო ცაკის მეორე სესიის მიერ 1924 წ. 29 ოქტომბერს დამტკიცებული კანონი კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკათა საბიუჯეტო უფლებების შესახებ. კავშირის საბიუჯეტო უფლება სახელმწიფო შემოსავლებს ორ ჯგუფად ჰყოფს: შემოსავალი საერთო კავშირის და შემოსავალი მოკავშირე რესპუბლიკათა. საერთოდ ყოველგვარი საგადასახადო წყაროები კონსტიტუციით საერთო კავშრს ეკუთვნის. ის არის პატრონი ყველა ამ წყაროების და აგრეთვე არასაგადასახადო შემოსავლისაც, თუ არასაგადასახადო წყაროს საერთო საკავშირო მნიშვნელობა აქვს ან თუ ის ითვლება ასეთ წყაროდ. საშემოსავლო წყაროების შემოსავალიდან, რომელიც საერთო კავშრს ეკუთვნის, მოკავშირე რესპუბლიკები თავიანთ ხარჯების დასაფარავად იმდენს და იმ სახით იღებენ, რამდენსაც და რა სახითაც საკავშირო ცაკი თავის დადგენილებით მათ ყოველწლიურად დაუთმობს.

2 კავშირს ეკუთვნის ყოველგვარი პირდაპირი გადასახადები: ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო, სარეწავი, სახელმწიფო საშემოსავლო, ერთდროული; არაპირდაპირი გადასახადები და საღირბო გადასახადი. შემდეგ არასაგადასახადო შემოსავალი საკავშირო უწყებათა და გაერთიანებულ კომისარიატების, სახელმწიფო ფონდები; აგრედვე მას ეკუთვნის საკავშირო ორგანო ბის, ვაჭრობა-მრეწველობის ოპერაციებიდან შემოსავალი, საკავშირო ხასიათის სესხები, ვერცხლის და სპილენძის ფულის ემისიიდან მოგება, ე. ი. ყველა ის შემოსავალი, რომელიც სახელმწიფოს უნდა ეკუთვნოდეს. ასეთი საბიუჯეტო უფლებებით არის აღჭურვილი საერთო კავშირი.

აქ შედის თითქმის ყოველგვარი წყარო, და რომ მოკავშირე რესპუბლიკებმა იარსებონ, კავშირი მათ უთმობს ზოგიერთ გადასახადებს ან მთლიანად ან ნაწილობრივ ანარიცხის სახით. დაწერილებით ჩვენ აქ შემოსავლის განაწილების საკითხს არ ვეხებით; ამაზე ჩვენ ვილაპარაკებთ მაშინ, როდესაც საბიუჯეტო უფლების ახალ პროექტს გავარჩევთ. ახლა მხოლოდ აღვნიშნავთ ამიერ-კავკასიის საშემოსავლო წყაროებს, რომელნიც ბიუჯეტში უკვე არის შეტანილი და ჩვენ მათ ვიღებთ, როგორც ფაქტიურ საფუძველს ამიერ-კავკასიის ბიუჯეტისა.

კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით მიმდინარე წელს ამიერ-კავკასიის ფედერატიულ ოესპუბლიკას თავის ბიუჯეტში შესატანად დაეთმო (ყოველგან იგულისხმება ის შემოსავალი, რომელიც ამიერ-კავკასიაში გროვდება) სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის—100 პროც. (7,5 მილ. მან.), სარეწავი გადასახადის—100 პროც. (4 მილ. მან.) და სახელმწიფო საშემოსავლო გადასახადის—100 პროც. (2,8 მილ. მან.); სულ დაეთმო 14,3 მილ. მან.*) ეს დათმობა დაშვებულია, როგორც გამონაკლისი მხოლოდ მიმდინარე საბიუჯეტო წელს.

ამნაირათ ამიერ-კავკასიის ფედერატიულ და რესპუბლიკათა ბიუჯეტებს შენაკრფეს შემდეგ სურათს ვვაძლევს (მილ. მან.):

ᲩᲕᲔᲣᲚᲔᲑ. ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕ.	1923—24	1924—25
პირდაპირი გადასახ.		
ერთიანი სას.-სამეურნეო.	—	7,5
სარეწავი	—	4,0
საშემოსავლო	—	2,8
საარნტო.	—	0,5
სამეწყალო.	—	0,084
სულ. . .	—	14,824
ბაჟები.	0,277	0,540
სულ საგადასახადო.	0,277	15,364
სახელმწ. ქონებიდან და წამოწყებებიდან. . . .	0,948	3,126
ხარჯების ანაზღაურება.	0,468	0 095
სხვადასხვა შემოსავალი.	0,345	0,276
სულ არასაგად. შეკრ.	1,761	3,497
სულ ჩვეულებ. შემოსავ.	2,038	18,860
არაჩვეულებრივი შემოსავალი		
ფონდების რეალიზაცია.	0,165	0,010
ემისია.	15,600	—
სულ არაჩვეულ. შემ.	15,765	0,010
შემოსავ. საერ. ჯამი.	17,803	18,871
დეფიციტი	19,584	11,312
ბალანსი.	37,387	30,183

ᲩᲕᲔᲣᲚᲔᲑ. ᲮᲐᲠᲯᲔᲑᲘ	23—24 წელი	24—25 წელი
გაერთიანებული უწყებები და დაწესებულებები .	3,406	4,749
არა გაერთიანებული უწყებები და დაწესებულებები.	19,569	20,989
სახ. კომ. საბ. რეზერვი.	10,156	1,500
სასუბვენციო ფონდი . .	2,065	2,210
სულ ჩვეულებ. ხარჯები.	35,196	29,448
არაჩვეულებ. ხარჯები. .	2,191	—
ხარჯების საერთო ჯამი .	37,387	30,183

1924—25 წელს ამიერ-კავკასიის (ფედერატ. მთავრობის, საქართველოს, სომხეთის და აზერბეიჯანის) ბიუჯეტების დეფიციტი უდრის 11.312 ათას მანეთს, მაგრამ თუ მხედველობაში მივიღებთ იმ გარემოებას, რომ საერთო კავშირის ცაკი ამიერ-კავკასიას მხოლოდ ერთი წლით უთმობს 14,3 მილ. მანეთს, რომელიც ზევით აღნიშნულ წყაროებიდან ამიერ-კავკასიაში გროვდება, მაშინ დეფიციტი უდრის 25,6 მილ. მანეთს, და ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების და ფედერატიულ მთავრობის ყოველგვარ შემოსავლის საერთო ჯამი არ აღემატება 4,6 მილ. მანეთს. საბიუჯეტო უფლებით მხოლოდ ეს შემოსავალი ეკუთვნის ამიერ კავკასიის რესპუბლიკებს მთავრობებს. ასეთია თანამედროვე საბიუჯეტო უფლებების ნიადაგზე ამიერ-კავკასიის ბიუჯეტთა შენაკრეფის სურათი და საერთოდ ამიერ-კავკასიის ფინანსიური მდგომარეობა.

შემდეგ წერილში განეიხილავთ, თუ როგორ ნაწილდება 30,2 მილ. მან. ამიერ-კავკასიის ფედერატიულ მთავრობის და სამი მოკავშირე რესპუბლიკათა ბიუჯეტებს შორის.

დ. თოფურიძე.

*) აქ არ ინგარიშება ის ორი მილ. მან., რომელიც შვიდ მარტს საკავშრო ცაკის სესიის დადგენილებით ამიერ-კავკასიას გადაეცა სტიქიურ უბედურების შედეგებთან საბრძოლველათ.

ᲡᲣᲜ-ᲘᲐᲢ-ᲡᲔᲜᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲙᲝᲛᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡᲐᲓᲛᲘ

„ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲕᲐᲠᲗ, ᲠᲝᲛ ᲗᲥᲕᲔᲜ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲭᲔᲨᲛᲐᲠᲘᲢᲘ ᲛᲝᲬᲐᲤᲔᲜᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲘᲗ ᲩᲕᲔᲜᲗᲐᲜ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲣᲜ-ᲘᲐᲢ-ᲡᲔᲜᲘᲡ ᲛᲔᲛᲙᲕᲘᲓᲠᲔᲔᲑᲗᲐᲜ“

ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲖᲘᲜᲝᲕᲘᲔᲕᲘᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ

საბჭოთა კავშირის მშრომელ მასებთან ერთად

გომინდანის აღმასკომის დეპეშა

მოსკოვი, 14 მარტი. რ. კ. პ. ცეკას მდივნის ამხ. სტალინის და კომინტერნის აღმასკომის თავმჯდომარის ამხ. ზინოვიევის სახელზე მიღებულია პეკინიდან გომინდანის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის შემდეგი დეპეშა:

„ჩინეთის ნაციონალურ-რევოლიუციონერმა მოძრაობამ სუნ-იატ-სენის სახით დაჰკარგა ბელადი, რომელიც მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში მუშაობდა ისეთი პარტიის შესაქმნელად, რომელიც გაანთავისუფლებდა ჩინეთის მასებს გაყვლეფისაგან, კაპიტალიზმისა და იმპერიალიზმისაგან. ამ

კომინტერნის პასუხი

მოსკოვი, 14 მარტი. კომინტერნის აღმასკომმა გომინდანის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს სპასუხოდ გაუგზავნა შემდეგი დეპეშა, ხელმოწერილი ზინოვიევის მიერ:

„ცნობა სუნ-იატ-სენის გარდაცვალების შესახებ მწუხარებით აღავსებს მთელი მსოფლიოს შეგნებული მუშების გულს. სუნ-იატ-სენი მოკვდა იმ ღროს, როცა მისმა მუშაობამ დაიწყო სასურველი ნაყოფის მოტანა. ჩინეთის ხალხის ნაციონალურ-რევოლიუციონურ მოძრაობას უდიდესი მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა აქვს. კომინტერნი უდიდესი ყურადღებით ადევნებს თვალყურს ჩინეთის ხალხის ბრძოლას. მან იცის, რომ ჩინეთის მუშათა კლასს, როგორც

რ. კ. პ. ᲪᲔᲙᲐᲡ ᲓᲔᲙᲔᲨᲐ

მოსკოვი, 14 მარტი. რ. კ. პ. ცეკამ გაუგზავნა გომინდანის ცენტრალურ კომიტეტს შემდეგი დეპეშა: „რ. კ. პ. ცეკა თქვენთან ერთად გლოვობს გომინდანის ბელადის, ჩინეთის მუშების და გლეხების ამ ნაციონალურ განმათავისუფლებელი ბრძოლის ორგანიზატორის დაკარგვას, რომელიც მიზნათ ისახავს ჩინეთის ხალხის თავისუფლებას და დამოუკიდებლობას, ჩინეთის სახელმწიფოს მთლიანობის და დამოუკიდებლობის მიღწევას.

რ. კ. პ. ცეკას ეჭვი არ ეპარება იმაში, რომ სუნ-იატ-სენის დიადი საქმე არ მოკვდება სუნ-იატ-სენთან ერთად, რომ სუნ-იატ-სენის საქმე იცოცხლებს ჩინეთის მუშების და გლეხების გულში ჩინეთის ხალხის ბრძოლისათვის თავგზარის დასაცემად.

რ. კ. პ. ცეკას სწამს, რომ გომინდანს მაღლა ეჭირება ხელში სუნ-იატ-სენის დროშა დიად ბრძოლაში იმპერიალიზმისაგან განთავისუფლებისათვის, რომ გომინდან ღირსეულად მიიტანს ამ დროშას სრულ გამარჯვებამდე, იმპერიალიზმის და მისი ჩინეთის აგენტების განადგურებამდე.

სუნ-იატ-სენი მოკვდა—გაუმარჯოს სუნ-იატ-სენის საქმეს, დეე ცოცხლობდეს და ძლიერდებოდეს სუნ-იატ-სენის ანდერძი.

რ. კ. პ. ცეკას მდივანი: სტალინი.

ᲐᲛᲮ. ᲯᲘᲢᲕᲘᲜᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲛᲫᲘᲛᲐᲠᲘ

მოსკოვი, 14 მარტი. საგარეო საქმეთა სახ. კომისრის მოადგილემ ამხ. ლიტვინოვმა ჩინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს გაუგზავნა თანაგრძნობის დეპეშა სუნ-იატ-სენის ვარდაცვალების გამო.

ᲠᲐᲡ ᲬᲔᲠᲔᲜ ᲡᲣᲜ-ᲘᲐᲢ-ᲡᲔᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

საᲞᲠᲐᲜᲒᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡᲐ

პარიზი. 13 მარტი. სუნ-იატ-სენის სიკვდილის შესახებ პრესა ცოტას სწერს. ბურჟუაზიული და პოლიტიკური წრეები არ ფარავენ თავის მტრულ განწყობილებას ჩინეთის რევოლიუციონერებისადმი, რომელიც დაუახლოვდა საბჭოთა კავშირს.

სოციალისტური გაზეთი „პეპლი“ აღნიშნავს, რომ სუნ-იატ-სენი არ

ᲛᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲒᲐᲣᲒᲖᲐᲕᲜᲐ ᲗᲐᲜᲐᲒᲠᲫᲝᲜᲑᲘᲡ ᲓᲔᲙᲔᲨᲐ ᲡᲣᲜ-ᲘᲐᲢ-ᲡᲔᲜᲘᲡ ᲕᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ.

ᲡᲝᲤᲚᲐᲓ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ-ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲚᲔᲮᲣᲠᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡ ᲒᲐᲕᲠᲪᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

სოფლად ჟურნალ-გაზეთების და გლეხური ლიტერატურის გავრცელების მნიშვნელობაზე ლაპარაკი ზედმეტია. ცხადზე უცხადესია, რომ თუ ჩვენი ჩამოოჩენილი გლეხობა კულტურულად მაღლა არ ავსწეიან. ისე ზედმეტია „ახალი სოფლის“ შექმნაზე და მის განმტკიცებაზე ლაპარაკი. ამიტომ ამ საქმეს კომპარტიაო და მთავრობაც დიდ ყურადღებას აქცევენ; იცემა მრავალი გლეხური წიგნები, გამოდის გაზეთები. მაგრამ მათი გაგრცელება ვერ არის კარგათ დაყენებული და გლეხისათვის ეს ლიტერ

ჩინეთის პრესა

პეკინი. 13 მარტი. გაზეთები სავსეა ცნობებით სუნ-იატ-სენის ცხოვრების, მოღვაწეობის და გარდაცვალების შესახებ. ჩინეთის ყველა გაზეთები, მისი მოწინააღმდეგენიც კი, დიდი პატივისცემით იხსენიებენ მიცვალებულს.

„ჩეხბაო“, მტრულად განწყობილი ვომინდანის პარტიასადმი, ამბობს: „თუმცა ჩვენ არ ვეთანხმებით მის სწავლებას და ტაქტიკას, მაგრამ უნდა აღვნიშნოთ, რომ სუნ-იატ-სენი ყოველთვის პირველ რიგში იდგა ნაციონალურ-რევოლიუციონურ მოძრაობის საქმეში, არასოდეს არ უღალატნია რევოლიუციონურ პრინციპებისათვის და იყო არაჩვეულებრივი მტკიცე ნების ადამიანი, რომელმაც არ იცის რაყვა და ყოყმანი“.

„შუიტუნ შიპაო“ ამბობს: „სუნ-იატ-სენის სახელი არის განსაღებული ჩინეთის განსახიერება, მისი სიკეთილი დანაკლისია არა მარტო გომინდანისთვის, არამედ მთელი ერისთვის. ეს იყო დიდი, ბრწყინვალე მოაზროვნე, რომელიც იდგა რეალობის ნიადაგზე, ის იყო არა მარტო პარტიის ბელადი, არამედ ეროვნული გმირიც“.

გაზეთი „იიშიპაპ“ სწერს: „სუნ-იატ-სენი იყო ნაციონალური განთავისუფლებისათვის ბრძოლის წინამძღოლი, ის აწარმოებდა ამ ბრძოლას უკომპრომისოდ, მიუხედავად ბედის უკუღმართობისა. ის ხელისუფლების დაპყრობას უცქერდა, როგორც საშუალებას თავისი იდეების განხორციელებისათვის“.

ჩინეთის უცხოეთის პრესაც ღირსეულად იხსენებს მიცვალებულს.

„პეკინ ლიდერ“ სწერს: „30 წლის განმავლობაში ის იწოდა პატრიოტიზმის ცეცხლში. მისმა ბრძოლამ და ენტუზიაზმმა ხალხი გამოიყვანა ახალ პოლიტიკურ გზაზე და შექმნა ჩინეთში ერთად-ერთი ნამდვილი პოლიტიკური პარტია“.

გაზეთი „ფორნტერნ ტაიმს“-ის აზრით, სუნ-იატ-სენის განსაკუთრებულმა ენერგიამ და მისმა ერთგულებამ თავისი იდეებისადმი უალრესად ხელი შეუწყვეს დემოკრატიის საქმეს, გადაუშალეს ჩინეთის ხალხს ახალი პერსპექტივები, შთაბერეს მას თავისი იმედი, თავისი მიზნების ცხოვრებაში გატარების უნარი“.

სრული დისონანსი შეიქმნა სუნ-იატ-სენის შეფასებაში ინგლისის ოფიციალურ გაზეთს „პეკინენდტიან-დაზინ ტაიმს“-ის წერილს; ის აღნიშნავს: „ეს იყო ადამიანი, შეპყრობილი იდეებით თავისი საკუთარი მნიშვნელობის შესახებ. მას არ ჰყოფნიდა გონებრივი წონასწორობა და მისი პოლიტიკა ყოველთვის იყო გამანადგურებელი. მისი გავლენა ჩინეთზე მეტად საზიანო იყო: ის იყო უწესოების და ანარქიის მქადაგებელი და მას ეკისრება ძნელი პასუხისმგებლობა ხალხის უბედურებისათვის. მისი ერთად-ერთი მეგობრები იყვნენ—ერთი მუჰა ჩინელი და რუსი ბოლშევიკები.

იაპონიის პრესა

„კოკუმინ“ სუნ-იატ-სენის გარდაცვალების შესახებ.

ტოკიო, 13 მარტი. სუნ-იატ-სენის გარდაცვალების გამო გაზეთი „კოკუმინ“ სწერს: „სუნ-იატ-სენის სიკვდილი აუნაზღაურებელი დანაკლისია ჩინეთის მომავალისათვის, განსაკუთრებით ამ ბრძოლის ნაფიც ლიდერ-ლენინის დამოკიდებულებაზე. ეს ორი ადამიანი ერთ-ერთ ფენომენად ითვლებოდა ჩვენ ეპოქაში

ს. ს. ს. რ. სახ. კომისარიატის საბჭოს სტატისტიკურ-ეკონომიკურ [illegible]

~~კომისტების~~ ბატარეებისათვის

დადგენილება ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა

1925 წლის მარტის 14

ამბ. სოც. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 3ე-8 სესიის მიერ ამნისტიის თაობაზე მიღებული დადგენილების სისრულეში მოყვანის შესახებ.

საბჭ. სოც. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრ. კომიტეტის მე-3 სესიის მიერ ამა მარტის 7-ს მიღებული დადგენილების აღასრულებლად ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა.-კ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკათა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს ამა მარტის 17-სათვის სისრულეში მოიყვანონ ს. ს. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის მესამე სესიის მიერ ამნისტიის შესახებ მიღებული დადგენილება იმ პირთა მიმართ, ვისზედაც სწარმოებს გამოკვლევა და გამოძიება, ვისაც მისჯილი აქვს ფულადი გადასახდელი ან ვინც იხდის სასჯელს რესპუბლიკური ხელისუფლების ადმინისტრატიულ ან სასამართლო ორგანოთა დადგენილების თანახმად—კუთვნილებისამებრ.

2. დაევალოს ა.-კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, კავკასიის წითელ-დროშიანი არმიის სამხედრო ტრიბუნალს და ა.-კ. საგანგებო კომისიას ამა მარტის 17 სათვის სისრულეში მოიყვანონ ს. ს. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის მესამე სესიის მიერ ამნისტიის შესახებ მიღებული დადგენილება იმ პირთა მიმართ, ვისზედაც წარმოებს გამოკვლევა და გამოძიება, ვისაც მისჯილი აქვს ფულადი გადასახდელი ან ვინც იხდის სასჯელს მათი დადგენილებისა და ვანაჩენის თანახმად კუთვნილებისამებრ. მუშაობის მსვლელობა და ამა დადგენილების სამოლოოდ შესრულება უნდა ეცნობოს ა.-კ. ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის მცირე პრეზიდიუმს ორ უგვიანეს ამა მარტის 20-ს რაცხვისა.

3. დაეკისროს ა.-კ. ცენტრ. აღმასრულებელ კომიტეტის მცირე პრეზიდიუმს თვალყური ადევნოს, რათა ს. ს. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის მე-3 სესიის ამა მარტის 7-ს ამნისტია სისწორით და თანაბრად იქნეს შესრულებული ა.-კ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, მიაწოდოს საათანადო ორგანოებს სახელმძღვანელო განმარტებანი ისეთი საკითხების გამო, რაც ადგილობრივ შეიძლება აღიძრას აღნიშნული ამნისტიის განხორციელების დროს და აგრეთვე გადასწყვეტოს ხოლმე საჩივარი, რასაც დაინტერესებული პირი შეიტანს ამიერ-კავკასიის სოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკის სასამართლო და ადმინისტრატიული ორგანოების დადგენილებაზე.

ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ვ. სტურუა.

ამიერ-კავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

დანიშნული, კვირას, 15 მარტს, დილის სრულ 12 საათზე

თბილისის სამაზრო-საქალაქო საბჭოთა ყრილობა

ამბ. ვლ. ი. ლენინის სახელობის საოპერო თეატრში, გადატანილია რუსთაველის სახელობის თეატრში ამავე დროს ამავე რიცხვს.

შესვლა მთავარი შესასვლელიდან სასტუმრო ბარათებით და თბილისის მე-5-ე საბჭოს წევრების და მაზრის დელეგატების დროებითი მინდატებით.

საღამოს სტუმრებისათვის და დელეგატებისათვის იქნება გამართული ლამპა წარმოდგენა.

ყველა წევრთა დასწრება საკალდებულოა.

6. 942 3—3 **თბილისის სამაზრო-საქალაქო საარჩევნო კომისია.**

დანიშნული, კვირას, 15 მარტს, დილის სრულ 10 საათზე

თბილისის სამაზრო-საქალაქო საბჭოთა ყრილობის კომფრაქციის სხდომა

ამბ. ვლ. ი. ლენინის სახელობის საოპერო თეატრში, გადატანილია რუსთაველის სახელობის თეატრში ამავე რიცხვს ამავე დროს.

თბილისის მე-5-ე მოწვევის საბჭოს პარტიის წევრ. დეპუტატების და მაზრის დელეგატების დასწრება საკალდებულოა

შესვლა დროებითი მანდატებით და პარტ-ბილეთებით.

6. 943. 3—3 **ფრაქციის ბიურო.**

პარტიული ცხოვრება

საბჭოთა უჯრედების საერთო საკალაკო თათბირი

საბჭოთა უჯრედების თათბირი გაიხსნა 12 მარტს. თათბირს დესწრებენ კომპარტიის უჯრედების მდივნები და ბიუროების წევრები, ახალგ. ლენინურ კომკავშირის უჯრედების მდივნები, ადგილკომების მდივნები (პარტიის წევრები) და დიდ დაწესებულებათა ადმინისტრატორები.

თათბირის ღიღის წესრიგში დასმული იყო 6 საბჭოთა უჯრედის მოხსენებანი, მოხსენება საბჭოთა უჯრედების და ეკონომიურ თათბირების ამოცანების შესახებ.

თათბირის გახსნისას თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ კომპარტიის თბილისის კომიტეტის დადგენილებით მოწვეული თათბირის მიზანია იმ მუშაობისა და მიღწევათა-ვის ჯამის გაკეთება, რომელიც არის ჩვენი საბჭოთა უჯრედების პარტიულ მუშაობაში. შემდეგ თავმჯდომარემ აღნიშნა, რომ მთავარი, რასაც თბილისის კომიტეტმა ეიაქცია ყურადღება—ეს არის იმ დეფექტები და ნაკლულოვანებათა აღნუსხვა, რომელსაც ადგალი აქვს ჩვენ საბჭოთა დაწესებულებათა უჯრედების მუშაობაში.

ამ ნაკლოვანებათა ერთ-ერთ-ერთ ფორმად ეს ეს ... ...

„მეცნიერება და ტექნიკა“ №5 და „ჩირაღდანი“

იბეჭდება და დაურიგდება „კომუნისტი“-ს ხელისმომწერთ მარტის 18-ს

ამინდი ამიერ-კავკასიაში

საქართველოს გეოფიზიკური ობსერვატორიის ცნობით, 14 მარტს საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებში იდგა შემდეგი დარები:

ბათომი. ზღვაზე მსუბუქი ღელვა. ცა მოწმენდილი, აღმოსავლეთის მსუბუქი ქარი. სითბო 8 გრადუსი.

ქუთაისი. წყნარი მოღრუბლული დღე. ღამით სწვიმდა. სითბო 10 გრადუსი.

ბორჯომი. მოღრუბლული ამინდი. სითბო 2 გრადუსი.

გორი. მოღრუბლული ამინდი. ქრის აღმოსავლეთის მსუბუქი ქარი. სითბო 8 გრ.

თბილისი. მოღრუბლული დღე. ქრის სამხრეთის ნელი ქარი, სითბო 9 გრადუსი.

ბაქო. ზღვაზე მსუბუქი მღელვარება, ნისლიანი დღე, ქრის სამხრეთის ნელი ქარი, სითბო 4 გრად.

ტემპერატურა უკანასკნელი ცნობებითი.

ბათომი	ცელსიუსით	სითბო	8 გრად
ქუთაისი	„	„	10 გრად.
ბორჯომი	„	„	2 გრად.
გორი	„	„	8 გრად.
თბილისი	„	„	9 გრად.
ბაქო	„	„	4 გრად.

მტკვრის აღმდგება

ზემო-ავჭალის ჰიდრო-ელსადგურის საამფენებლო უბანთან

10 მარტიდან—11 მარტამდე ღამით დაიწყო მტკვრის დონის უეცარი ამაღლება. ამავე დროს ზემოავჭალის ელსადგურის ჰიდრომეტრიულმა სადგურმა გორიდან და ბორჯომიდან პირდაპირი მალთულით აცნობეს ზემოავჭალას წყლის დონის თანდათანობითი მომატების შესახებ. მტკვრის ადიდებისგან მოსალოდნელი საფრთხის თავიდან ასაცილებლად მიღებულ იქნა სასწრაფო ზომები. ვინაიდან მოსალოდნელი იყო მთავარი საგუბარის ბალავერის გამამაგრებელ ჯებირებზე ადიდებული მტკვრის გადავლა, სასწრაფოთ დაიწყო ქვაბულიდან (котлован) მექანიკური და ელექტრო-მექანიკური იარაღების და მთელი საამშენებლო მასალის გადატანა. 5 სათის განმავლობაში მოხდა ყველა ზემოხსენებული ხელსაწყოების და მასალის ევაკუაცია ქვაბულიდან. 11 მარტს დილით წყლის სიმაღლე ჯებირს ერთი მეტრით ასცილდა. შემდეგ წყალმა იწყო თანდათან კლება, რომელიც გრძელდება 2 დღეს 11—12 მარტს.

13 მარტიდან დაიდგა წყლის საქაჩი მანქანები და დაიწყო წყლის ჩამოქაჩვა ქვაბულიდან. მუშაობა ქვაბულში განახლებულ იქნება ორშაბათს—16 მარტს.

წყლის ადიდების დროს საინტერესო სანახაობას წარმოადგენდა განათხარი მტკვრის მარცხენა ნაპირზე. განათხარში გატარდა მთელი ადიდებული წყალი, რომლის სიმაღლე ყოველ წუთში უდრიდა 500 კუბიკურ მეტრს. წყლის მიმდინარეობის სიჩქარე აღემატებოდა 10 მეტრს წუთში.

საგჭოთა სასამართლო

სათიჭალის უანის სახალხო სასამართლოს სინია სოფ. ხაშმში

(ბარე-კაბეთი)

10 მარტს 1925 წელს სოფელ ხაშმში იქნა გარჩეული საქმე თედო მურადაშვილისა, რომელსაც ბრალი ედებოდა ამხანაგის სახლიდან ქურდულად თოფის წაღებაში, ქალის მოტაცების განზრახვაში და საბძლის დაწვაში.

თაამჯდომარეობდა სახალხო მოსამართლე ამხ. დათუნაშვილი, მსაჯულად იყვნენ: ამხ. ჭოლოკავა და ამხ. კოპლატაძე, მდივნობდა ამხ. არტუშკოვი. საზოგადო ბრალმდებლად გამოვიდა ამხ. დიაროვი, დამცველად ამხ. ბურთიკაშვილი.

სასამართლოს სხდომას დაესწრნენ აუარებელი გლეხები, გლეხი ქალები და ყველა საბჭოთა მუშა-მოსამსახურენი. სოფ. ხაშმის თეატრის დარბაზი ხალხით იყო გაჭედილი.

გამოირკვა, რომ თედო მურადაშვილს ძლიერ ჰყვარებია ნინო ყიფიანი. ნინოც ჰპირდებოდა, რომ მეყოყარხარ და ცოლად წამოგყვებიო, მაგრამ ამათ ხელი შეუშალეს ქალის ნათესავებმა და აიძულეს, რომ ნინო ყიფიანს უარი ეთქვა ვატისათვის ცოლად გაყოლაზე. როცა ქალმა ნათესავების მოთხოვნით უარი უთხრა თედოს, უკანასკნელმა ვეღარ მოითმინა, შევიდა ერთ კომსომოლისტის სახლში, სადაც თოფი იყო შენახული და ქურდულად წამოიღო თოფი იქიდან, პირდაპირ წავიდა ნინოს ნათესავებთან, რომ მოლაპარაკებოდა მათ. სახლში არავინ კაცთაგანი არ დახვდა გარდა ქალებისა, თედო მურადაშვილმა ქალებს ხმა არ გასცა და გაბარუნდა უკან. იმ დროს დიასახლისმა ქალმა დაუძახა, რისთვის მოხვედიო და თოფში ხელი მოჰხვია წასართმევად. თედომ წინააღმდეგობა არ გაუწია.

ამ დროს ყიფიანის საბძელი დამწვარა. ვინ დაწვა, ან რა მიზეზით დაიწვა არავინ ეს არ იცის. ამისათვის სასამართლომ თედო მურადაშვილი ქალის მოტაცების განზრახვაში და საბძლის დაწვაში დამნაშავეთ არ სცნო და გაამართლა, ხოლო სასამართლომ თედო მურადაშვილი სცნო დამნაშავეთ თოფის მოპარვაში და მიუსაჯა მას 6 თვით ციხეში პატიმრობა, ჩაუთვალა სამი თვის წინასწარი დაპატიმრება და 7 მარტის საბჭოთა კავშირის ცაკის მესამე სესიის გამოცემულ ამნისტიის შეფარდებით სასჯელიდან სრულიად გაანთავისუფლა.

მ. გ—ძე.

რომელი გზა უნდა იქნეს გაყვანილი?

(ფყალტუბოს კურორტზე გზის გაყვანის გამო. მთავ. საკურორტო სამმართვ. და საგზ. მმართ. საყურადღებოდ)

ფყალტუბოს ავარაკი მდებარეობს ქუთაისიდან 8—9 ვერსის მანძილზე დასავლეთით. ამ ავარაკზე მოგზაურობა და მით სარგებლობა მეტად გასაჭირია ცუდი გზის გამო. არის გზა, მაგრამ სრულიად უფარგისია. ეტლებით მოგზაურობენ, მაგრამ დიდ ზიანს აყენებს მგზავრებსაც და ეტლებსაც.

დიდი ხანია ცდილობენ, როგორც ადგილობრივი მცხოვრებნი და ხელისუფლება, ისე ცენტრშიაც, გაიყვანონ ხეირიანი გზა. ამ საქმეში საკურორტო მმართველობასთან ერთად თვით ადგილობრივი მცხოვრებნიც აქტიურ მონაწილეობას ღებულობენ როგორც დაინტერესებულნი.

ჯ. ს. კ. საკურორტო სამმართველომ, რომელიც ხელმძღვანელობს ამ საქმეს, უკვე გამჭყო კომისია, რომელსაც ევალება გამოარკვიოს მასთან დაკავშირებული საკითხები. მაგრამ აქ თავი იჩინა აზრთა სხვადასხვაობამ გზის მიმართულების შესახებ. უნდა ითქვას, რომ ამხ. მეკავანაძის აზრი, თითქოს ფყალტუბოში ორი გზა მიდიოდეს, ერთი მაღლაკით და მეორეც მანოჯით (იხ. „მუშა“ № 36), არ არის ჯსრული სინამდვილე. იმგვარი გზა, როგორიც მაღლაკიდან მოდის ფყალტუბოში, მრავალია, ხოლო იმ გზებით მომსვლელნი მოაგარაკები კი ნაკლებ (ან სრულიად არა გვინახავს. უმთავრესათ და ყოველთვის აგარაკზე მომსვლელთ ერთი გზა ემსახურება და ეს გზაა ქუთაისიდან ბანოჯით ფყალტუბოში ძიმავალი გზა. მაღლაკის მიმართულებით გზა სრულიათ მოკლებულია ძოსახლეობას (გარდა სოფ. მაღლაკისა), ხოლო ბანოჯით მომავალი კი სავსებით შემორტყმულია მოსახლეობით. ამიტომ ეს გზა მცხოვრებლებს ინტერესებსაც ემსახურება და უფრო მიზანშეწონილია იგი იქნეს გაყვანილი. ამ გზაზე ბევრი ამაგი გაუწევია ადგილობრივ ფყალტუბოს თემის მცხოვრებთ. ისინი ყოველ წლივ მუშაობენ ამ გზაზე. გაიფართოვეს ის, გამოჭერნდათ ქვები, სტეხდენ, ქერავდეს და სხვ. ეს არის ერთად ერთი გზა, რომელიც აკავშირებს ფყალტუბოს თემისა და მის ახლომახლო სოფლების მცხოვრებ გლეხობას ქალ. ქუთაისთან. უქუთაისოთ მათ არ შეუძლიათ გასძლონ, განსაკუთრებით ზაფხულობით, როცა ხსენებული მცხოვრენი (მეხილეობის მომდევარნი) დღე-ღამით ეზიდებიან ხილს— ქალაქში გასაყიდათ. ამიტომ ისინიც მეტად დაინტერესებული არიან ამ გზის საკითხით და ყოველმხრივ ხელს უწყობენ მის გაყვანას (უნდა აღინიშნოს, რომ ამ გზით სარგებლობენ ავრეთვე, ცხუნკერისა და დედალაურის თემის მცხოვრებნიც).

1924 წ. 28 დეკ. თემის საბჭო, ხოლო 19 თებერვალს 1925 ფყალტ. თემის გლეხთა ყრილობა ადგენს „ეთხოვოს მთავარ საკურორტო სამართველოს, რათა აგარაკ ფყალტუბოს გზა ქუთაისიდან ფყალტუბომდე იქნეს გაყვანილი—გაკეთებული არა მაღლაკის, არამედ იმ მიმართულებით, რომლითაც გზაც დიდი ხანია დაწყებულია და რამდენიმედ ქვა დაყრილია. ვინაიდან ეს გზა დიდნაწილოვანია, როგორც თავისი სიგრცით, აგრეთვე დასახლებული ადგილითაც (დიდ მნიშვნელოვანია, როგორც აგარაკისათვის, ისე თემის მცხოვრებლებისათვის), ხოლო ჩვენ ვალათ ვიდგენთ თვითეული მეკომური გამოვიდეთ და ვიმუშაოთ უფასოდ ორ-ორი დღე“. (თემში სულ 1500-მდე კომლია).

საკურორტო განყოფილებაში კი ზოგიერთები ფიქრობენ და აპირებენ გზის გაყვანას არა ამ, არაფედ მაღლაკის მიმართულებით.

ამ მიმართულებით გზის გაყვანა ყოველათ დაუშვებელია. აქ გზა სრულუადაც არ არის გაკრილი. მოგვიხდება სულ ახალი გზის გაკრა. ამასთანავე ერთად ეს გზა თითქმის ორჯერ უფრო მეტი იქნება, ვიდრე პირველი. თუ ქუთაისიდან ბანოჯით ფყალტუბომდე 8 ვერსია, აქ, მაღლაკის მიმართულებით კი 15 ვერსი გამოვა (ქუთაისიდან მაღლაკამდე 8 ვერსი, ხოლო მაღლაკით ფყალტუბომდე 7 ვერსი). აქ 7 ვერსზე მოგვიხდება სრულიათ ახალი გზის გაკრა, მაშინ, როცა პირველზე გზა მთელი თავისი მანძილით გაკრილი და თითქმის გაკეთებულიც არის. ამ მიმართულების მომხრენი ასაბუთებენ თავიანთ აზრს იმით, რომ თითქოს პირველი—მთა-გორიანი და ქვებიანი ადგილებია, ხოლო მეორე კი ვაკე ადგილია. ეს არ არის სორი. პირველი—არც ისე მთაგორიანია, ორ-სამ ადგილზეა პატარა მაღლლები, რომელნიც თითქმის გაკრილია, ხოლო მისი გასწორება დიდ არაფერს მოითხოვს. დანარჩენზე კი ვაკე, ანუ სწორი ადგილებია. ქვები რაც მოტყდება, ისევ აქვე იქნება საპირო გზისთვის. მეორე კი, თუმცა ვაკეა, მაგრამ ტალახი იცის, ჭაობიანი ადგილებია და მოსაკენჭი, ქვაც ახლო არ არის.

აგარაკზე მოგზაურებისთვისაც ეს გზა ნაკლებ ხელსაყრელი იქნება, რადგან ორჯერ მეტი მანძილია ვიდრე პირველის და სამგზავრო ხარჯი ორჯერ მეტი იქნება. ამავე დროს ჩვენ ანგარიში უნდა გაუწიოთ გლეხების თხოვნას ამასთან, როგორც ვთქვეთ, გლეხები გამოვლენ და დაგვეხმარებიან ამ გზის გაყვანაში.

ფყალტუბოს თემის საბჭოს მონდობილობით კ. ცხაკაია.

წერილები პროვინციიდან

ხმა ზემო სვანეთიდან

გზების საკითხი ზემო-სვანეთში ყველაზე უფრო საჭირბოროტო საკითხია. გზა რომ იყოს, ბევრი სხვა საჭირო საქმეები მოგვარებული იქნებოდა დღემდე.

ავილოთ მაგალითად „ლეხერის“ (სამეგრელოდან) გზა: კაცი მიდიხარ პიტალო ტლდეების და თვალუწვდენელ ხრამების თავზე, გზის სიფართე ერთ ჩარექს არ აღემატება, თუ თვალი სადმე გვერდზე გადაგიცდა და ოდნავ ფეხი სუსტათ დაადგი მოგჭამა ჭირი, ვერც ძალს ნახავს ვინმე შენსას და ვერც რბილს; ზამთრის შემდეგ ნიადგრებიც წალეკავენ ხოლმე ბევრ ტლეკომებს, როგორც, ბაგ ფინანსდაღლის ყვარელის, და სხ. საგრძნობი ფონდი შეუქმნიათ და დაზღვარებაც აღმოუჩენიათ გაჭირვებულებისათვის.

ტლეტკომების მუშაობა გამოიხატებოდა სკოლების და ღარიბი მოწაფეების დახმარებაში.

ტლეტკომები აგრეთვე. ხელს უწყობდნენ სოფლათ გაზეთების გავრცელებას და აწარმოებდნენ მუშაობას წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციისათვის.

ყრილობამ შეიმუშავა მომავალი მუშაობის გეგმა და საჭიროთ სცნო ტლეტკომების მთავარი ყურადღება მიექცია ადგილ-მამულების დამუშავებისათვის და უსაქონლო გაჭირვებულებისათვის, ქვრივ-ობლებისათვის, ინვალიდებისათვის და სხ. მუშა ხელით და საქონლით დახმარებისათვის. ყრილობას აუარებელი გარეშე ხალხიც დაესწრო.

ნიკ. გ.

ლეჩხუმის სამაზლასკომის მომავალი მუშაობის გეგმა

1925 წლის 2 მარტს მოწვეული იქნა ლეჩხუმის სამაზრო აღმასკომის პლენუმის სხდომა პასუხისმგებელ ამხანაგებთან ერთად. სხვა საკითხებთან ერთად განხილულ იქნა მაზრისათვის ორი დიდმნიშვნელოვანი საკითხი: ერთი მათგანი ეხება ორბელ-ცაგერს შუა გზის გაყვანას და მეორე—ცაგერში ჰიდროსადგურის აშენებას; გზა რომელზედაც აღმასკომის პლენუმს ქონდა მსჯელობა, როგორც გამოირკვა რამდენიმე ათეული წლების უკან ყოფილა გზათ, ეგრეთ წოდებული „დადიანის“ მეწყრის ჩამოსვლის გზა გაუფუჭებია და დღემდის ამ გზის შესაკეთებლად არ ყოფილა ზომები მიღებული. ამ რიგათ ცაგერში ზომავალი კაცი უნდა მოვიდეს ორბელამდის ლინეიკით შემდეგ კი უნდა გადაჯდეს ცხენზე, ან უნდა იარის ფეხით. გზის გასაყვანად სამაზრო აღმასკომმა 1924 | 5 წლის ხარჯთაღრიცხვაში შეიტანა 25 ათასი მანეთი. ეს თანხა დამტკიცებულ იქნა ცენტრის მიერ. აღმასკომის პლენუმმა მიაქცია ამ საკითხს უურადღება და დაადგინა: მუშაობის მთელი სიმძიმე გადატანილ იქნას ამ საკითხის მოსაგვარებლად. აღმასკომის წევრებს იმედი აქვთ, რომ საკითხი მოგვარებული იქნება წლის ბოლომდე; თუ საკითხი მოგვარებული იქნა, გლეხობას საშუალება მიეცემა თავისი ნაწარმოები გაიტანოს ბაზარზე.

მეორე საკითხი, ეს ჰიდროსადგურის აგებაა. ამ საკითხის გარშემო 1924 წელს სამაღასკომმა მოიწვია „ელმაშტრესტადან“ ინჟინერები, შეადგინა სათანადო ხარჯთაღრიცხვა და გადასცა საქართველოს საგგმო კომისიაში დასამტკიცებლად. საგგმო კომისიამ აცნობა სამაღმასკომს, რომ ხარჯთ-აღრიცხვა დამტკიცებულია. აღმასკომმა დაადგინა „ელმაშტრესტთან“ ხელშეკრულების დადება და საკითხის სამოლოოდ მოგვარება მიენდოს ამხ. მ. მიმინოშვილს, რომელიც ამ მოკლე ხანში გამგზავრება და საქმეს მოაგვარებს.

მ. მ—ლი

დრო საქმეს შეუდგეთ

ბეჟუჯ-ამის ფყალის ხიდი (ბორჯომი)

(ოზურგეთის სამაღმასკომის საყურადღებოდ)

დიდი ხანია, რაც განხრახული ... მდ. ბეჟუჯსა და ამის ფყალზედ შესაფერი ხიდის გადება, მაგრამ სუბიექტიურთ დღემდე არ მოხერხდა და საქმეს საშეველი არ დაადგა.

ბევრათ დაუჯდა საზოგადოებას აქ შესაფერი ხიდის უქონლობა; შეუძლებელია ყოველ წლივ რამოდენიმე მეჯერ არ იმსხვერპლოს ფყალმა ეს ხიდი და ვიდრე ახალს არ გაკეთებენ მიმოსვლა, ქალაქიდან. (ოზურგეთამდე) კავშირი ნახევრათ შეწყვეტილია...

არა ერთი და ორი ადამიანი უმსხვერპლია ფყალს ხიდის უქონლობის გამო.

განუზომელია ის ჯაპან-ფყეტა და ენერგია, რომელიც ამ ხიდეების აგებისათვის შეუწირნია ხალხს და რომელსაც შეიწირავს მომავალში თუ საქმე დროოთ არ იქნა ერთხელ და სამუდამოთ გაკეთებული.

მიუხედავად ამისა—თუმცა დიდი ხანია ფიქრობენ მასზედ—მაინც საშველი არ დაადგა მას და სიტყვიდან საქმეზედ გადასვლა არ მოხერხდა. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ხიდს არა მარტო ეიწრო კუთხური, არამედ ფართე ეკონომიურ-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს.

ბორჩალოს მაზრაში არსებობს 1-ში 9 წლედი, ორი 7 წლედი, 64-ხი 4 წლედიანი 1 სამავშო ბაღი, 1 სამავშო სახლი, 1 ინტერნაციონალური სკოლა და 1-ოიც პროფსკოლა.

— აღნიშნულ სკოლებში ირიცხება 2300 ბავშვი, სკოლების სმცირის გამო სკოლის გარეშე დარჩა 3000 სწავლის მსურველი.

— სკოლების შესაკეთებლათ ბორჩალოს ადგ. განყოფილებამ გადასდო 3000 მან.

— ახალქალაქის მაზრაში ნაკლები ... ნაკლებობაა.

— დაზღვეულთა რაოდენობა ... ... 1100-ზე მეტი წევრი.

— ველისციხეში. უკანასკნელ ... ...

საინფორმაციო-განყოფილების კომპანლექტი

კახეთის სამეურნეო ორგანიზაციების მუშაობა

კოოპერაცია სიღნაღის მაზრაში

(საუბარი სიღნაღის ერთიანი მომხმარ. საზ-ის გამგეობის თავმჯდომარე ბ. ბ. იარალოგთან და გამგეობის წევრ პ. შანშიაშვილთან)

1923 წ. აპრილის 11-ს მოხდა რეორგანიზაცია კოოპერატივებისა სიღნაღის რაიონში. ამ დროს გაუქმებულ იქნა: სამაზრო კოოპერატიული კავშირი და მის ნაცვლად დაარსდა ერთიანი სიღნაღის განყოფილება. ამ ორგანიზაციას დამოუკიდებელ კოოპერატიულ ერთეულად ეწოდა: „სიღნაღის ერთიანი მომხმარებელთა საზოგადოება“, რომელშიაც გაერთიანდნენ ეს შეიერთეს მთელი თავიანთი რეალური ქონება, ისე მოძრავი ქონება ადგილობრივი სოფლის კოოპერატივებმა: ბოდბისხევის, კელმენჩურის, ულიანოვკის, ბოდბისხევის, ბოდბის, საქობოს და ზაზანაანის. ეს მოხდა იმ მოსაზრებით, რომ გამმეორებულიყო მჭიდრო კავშირი სოფლის კოოპერატივებსა და ერთიანი სიღნაღის შორის, რითაც შესაძლებელი იქნებოდა ქალაქის ნაწარმოების დაბაზე ფასებში მიწოდება ადგილობრივი სოფლებისთვის, შალატების შემცირებისა და სხვა ხარჯები კი ბევრი იყო. ორგანიზაციის დროს ძირითად ფონდად სიღნაღის კოოპერატივს ყველა განყოფილებებით ჰქონდა 14 მ. 14 კ. საქონლის ღირებულება უდრიდა 1,279 მ. 10 კ. ნაღდად ფულის რაოდენობა უდრიდა 75 მ. 14 კ., ინვენტარის ღირებულება შეადგენდა 173 მ. 27 კ. სამაზრო კოოპერატიული კავშირის ემარცა 539 მ. 90 კ.; დებიტორ კრედიტორების ფული უდრიდა 204 მ. 45 კ., საპაიო ფონდი უდრიდა 85 მ. 34 კ., გაუნაწილებელი მოგება იყო 629 მ. 41 კ.; ინვენტარიზაციაზე დადებული მოგება უდრიდა 276 მ. 53 კ. სხვადასხვა პიროვნებს ემართათ კოოპერატივისა 222 მ. 26 კ. ამნაირ მდგომარეობაში მიწოდა მეშაობა სიღნაღის „ეპო“-ს ხელმძღვანელობამ, რომელმაც მაშინვე დაიწყო კელმეჩურის განყოფილებიდან, სადაც გასაავილი სპარბობდა შეიტანეულს, რაიც იიხსნებოდა უკეთესობისაგან. მის მაგიერ გახსნილი იყო სიღნაღში განსაკუთრებული საცალო ბაზარი, ბოდბისხევის, ბოდბის, საქობოს, ულიანოვკის, ზაზანაანის. ეს მოხდა იმ მოსაზრებით, რომ გამმეორებულიყო მჭიდრო კავშირი სოფლის კოოპერატივებსა და ერთიანი სიღნაღის შორის, ორივეს შესაძლებელი იქნებოდა ქალაქის ნაწარმოების დაბაზე ფასებში მიწოდება ადგილობრივი სოფლებისთვის, შალატების შემცირებისა და სხვა ხარჯები კი ბევრი იყო. ორგანიზაციის დროს ძირითად ფონდად სიღნაღის კოოპერატივს ყველა განყოფილებებით ჰქონდა 14 მ. 14 კ. საქონლის ღირებულება უდრიდა 1,279 მ. 10 კ. ნაღდად ფულის რაოდენობა უდრიდა 75 მ. 14 კ., ინვენტარის ღირებულება შეადგენდა 173 მ. 27 კ. სამაზრო კოოპერატიული კავშირის ემარცა 539 მ. 90 კ.; დებიტორ კრედიტორების ფული უდრიდა 204 მ. 45 კ., საპაიო ფონდი უდრიდა 85 მ. 34 კ., გაუნაწილებელი მოგება იყო 629 მ. 41 კ.; ინვენტარიზაციაზე დადებული მოგება უდრიდა 276 მ. 53 კ. სხვადასხვა პიროვნებს ემართათ კოოპერატივისა 222 მ. 26 კ. ამნაირ მდგომარეობაში მიწოდა მეშაობა სიღნაღის „ეპო“-ს ხელმძღვანელობამ, რომელმაც მაშინვე დაიწყო კელმეჩურის განყოფილებიდან, სადაც გასაავილი სპარბობდა შეიტანეულს, რაიც იიხსნებოდა უკეთესობისაგან. მის მაგიერ გახსნილი იყო სიღნაღში განსაკუთრებული საცალო საკომისიო განყოფილება, სადაც იყიდება სიღნაღის სამაზრო სასოფლო-სამეურნეო ბანკის საქონელი ღირებულებით 140 მანეთისა. გახსნილი იყო საყაბმო, 2 სახელოდ, ღვინის სარდაფი, ფურნე, სარეკვე ფერმა და ამეშაველები იქნა ლამდგარი, გატეხილი გიგინაურის ბატრის წისქვილი. ყველა საეკონომიო განყოფილებები როგორც თვით სიღნაღში, ისე რაიონში იყოფა თავის შიგ ორ განყოფილებად: ერთი ანტიფინანსური და მეორე საფინანსო. ადგილიდან კოოპერატივების რეორგანიზაციისა 1924 წ. ივნისის 19-მდე ძირითად თანხაში ირიცხებოდა — 8,324 მ., საპაიო გადასახადი კი უდრიდა 835 მ. 83 კ.; მოგება უდრიდა 6,173 მ. 28 კ. ამას გარდა ბლეხისაგან მიღებული იყო ყველა განყოფილებებში მათი ნაწარმოები ფულისათის სახით, ბაზარზე არსებულ ფასების ზედმეტი ღირებულებით. ბოლოთად, როდესაც კოოპერატივის განყოფილებები ლებულობდენ 1 მ. სამინდს 50 კ., მაშინ კერძო ბაზარზე იყიდებოდა 35—40 კაპ. „მაკრატლის“ პრობლემის გატარების დროს რაიონული კოოპერატივიც შეეცადა გლეხის ნაწარმოების ფასების აწევას. ამიტომაც მიიღო მან 1,588 ფუთი და 20 გირვანქა სიმინდი, ფუთი 50 კაპეიკი, ღორი 200 ფ. 1 ფ.—5 მან. გაზაფხულის მატყლი 819 ფ. 16 გრ. 1 ფ. 12 მ., რომელიც ჩაბარებული იქნა ცეკავშირის სიღნაღის განყოფილებაში. ამასთანავე დარიგებული იყო ბლეხებზე შარაშანდელი აბრეშუმის პარკის დავიდენდი.

საკასბოში 6 თვის განმავლობაში დაკლული იყო. 313 სული ცხვარი და 125 ძროხა. 1 გ. ცხვრის ხორცი იყიდება 25 კ., 1 გ. ძროხის ხორცი —20 კ. მატორის წისქვილს აქვს ორი საფქვავი ქვა, მაგრამ მუშაობს მხოლოდ ერთი იმ მიზეზით, რომ მატორი იმდენად ძლიერ გაფუჭებული იყო, რომ მის პირვანდელ მდგომარეობაში დაყენებას სჭირია დიდი თანხა. ერთი ქვა 8 საათის განმავლობაში ჰფქვავს 130 ფ. ხორბალს. ამასთანავე აღსანიშნავია და თვალსაჩინო, რომ მაზრის ფარგლებში მარტო სიღნაღის რაიონულმა კოოპერატივმა შესძლო მოეწყო სარძევე ფერმა, სადაც ჯერ-ჯერობით მუშაობს მხოლოდ ერთი სეპარატორი, რომელიც საათში ამუშავებს 20 ფ. რძეს. 2 ნახ. თვის განმავლობაში ნაყიდი იყო ბლეხებისაგან 1.637 ფ. 32 გ. რძე, საიდანაც გადამუშავდა 42 ფ. 8 გ. კარაქი, 39 ფუთ. 5 გ. ყველი და 71 ფ. 6 გ. ხაჭო.

სიღნაღის კოოპერატივის რწმუნებულთა წლიურ ყრილობაზე დამტკიცებულ იქნა გამგეობის მიერ შემუშავებული პროექტი, რომლითაც ოთხ სამკითხველოს სისტემატიურად გაზეთები და ჟურნალები უნდა გაეგზავნოს. აპას გარდა გადაიდო ანაგის სახალხო სახლის სასარგებლოდ 50 მან., სიღნაღის სახალხო სახლის ამშენებელ კომისიას 100 მ., ბოდბისხევის სკოლის ამშენებელ კომისიას 25 მ., ბოდბეში წყლის გამომყვან კომისიას 25 მან. და ლენინის სახელობის კოოპერატიულ ფონდის სასარგებლოდ 1 პროც. მთელი მოგებისა. ამნაირად რაიონულმა კოოპერატივმა გადასდგა სათანადო ნაბიჯები კულტურულ საქმისაკენაც, რომლის წყალობითაც სულ დღითი-დღე პოპულიარული ხდება მშრომელი ხალხის თვალში კოოპერატივის სახელი. ყველა ამის მიღწევა შესაძლო გახდა ადგილობრივი ხელისუფლების, პარტიულ ორგანიზაციების და კოოპერატივის გამგეობის ხელი-ხელ ჩაკიდებული, დაუღალავი, ენერგიული მუშაობით. და გლეხობა ჩვენი რაიონისა იმედოვნებს, რომ ახლო მომავალში მიიკეტები ყველა ჯერ კიდევ სულთმობრძავი კერძო სავაჭროები და მათ ნაცვლად გაიხსნება კოოპერატივები.

X.

ცეკავშირის სიღნაღის განყოფილება

(საუბარი განყოფილების გამგე ბ. ი. ყანჩაველთან)

ცეკავშირის განყოფილების მთავარ მიზანს შეადგენს ფაბრიკატების მიწოდება იოლ ფასებში მოსახლეობისათვის, მთ მიერ ადგილობრივ დამზადებულ ნაწარმოების გასაღება რაც შეიძლება მათთვის ხელსაყრელ ფასებში, ფართო მოსახლეობის მოზიდვა კოოპერატიულ ორგანიზაციებში და იდეური და ორგანიზაციული ხელმძღვანელობა კოოპერატივების პირად შუამდგენლობისათვის.

აღნიშნულ მიზნის განხორციელებახ განყოფილება შეუდგა 1923 წლის 1 ოქტომბრიდან: სიღნაღის მაზრის სარაიონო კავშირმა გადმოსცა განყოფილებას საქონელი, ნაღდი გაცემული კოოპერატივზე და ქონება სულ 17.344 მან., აქედან საკუთარი თანხა იყო 8.000 მან. დაახლოებით, დანარჩენი იყო ცეკავშირის და სხვა სახელმწიფო ორგანიზაციების ვალი.

1923 წ. 1-ლ ოქტომბრიდან სარაიონო მაზრის კავშირი გარდაიქცა ცეკავშირის სიღნაღის განყოფილებად, რომელმაც თავისი ცენტრი გადმოიტანა სად. წნორის-წყალზედ, რადგანაც ეს უფრო მარჯვე ეკონომიური პუნქტი იყო მაზრის კოოპერატივებისათვის.

საქონლის ტრიალი 1-ლ ოქტომბრიდან 1923 წ. 1924 წლ. 1-ლ იანვარამდე ასეთი იყო:

შემოსავალი—85.160 მან., გასავალი—64.842 მან., აქედან მიეცათ კოოპერატივებს 59.922 მან.

ზემოაღნიშნულ მიღებულ საქონლის რაოდენობაში, ცეკავშირიდან მიღებული ფაბრიკატების ჯამი უდრის 79.133 მან., წამოღებულ საქონელში ცეკავშირს მიეცა 19.487 მან.

მიღებული საქონლიდან უმეტესი ნაწილი დაურიგდათ მაზრის კოოპერატივებს გრძელვადიან საქონლის სესხის სახით, რადგან ყოველად შეუძლებელი იყო მათი არსებობა თანხების სიმცირის გამო.

1-ლ ოქტომბრისთვის 1923 წლ. მაზრის კოოპერატივებს ნაღდი და საქონელი მოეპოვებოდათ 72.490 მან., აქედან ნათ საკუთარს შეადგენდა მხოლოდ 17.360 მან. დანარჩენი კი იყო ცეკავშირის და სხვა კომერციულ ორგანიზაციების ვალები.

1923 წლის პირველი ოქტომბრისთვის ჰყავდა 3000 წევრი, რაც მთელი მოსახლეობის 11 პროცენტს შეადგენს. წევრებიდან შემოტანილი საპაიო თანხა უდრიდა 3.161 მანეთს.

1923 წლიდან პირველ იანვრამდე მაზრის კოოპერატივებს შეუძენიათ 161.361 მანეთის საქონელი, გაუციათ 114.059 მანეთი.

აღნიშნულ წელში ნაქონელს საშუალოდ ეკდებოდა 22 პროც.-ით, ყველა ნარჯები კი უდრიდა საქონლის ტრიალის 20 პროც.-ს.

1924 წლის პირველ იანვრიდან 1925 წლის 1 იანვრამდე მაზრის 9 მთლიან კოოპერატივს შეუძენია 1.275.208 მანეთის, და გაუციათ 1.108.899 მანეთის საქონელი.

1925 წლის პირველი იანვრისათვის წევრთა რაოდენობა უდრიდა 8.163 მაწეთს, რაც მოსახლეობის 25 პროც. შეადგენს.

1924 წ. საქონლის ტრიალის გადიდების გამო, შესაძლებელი გახდა საქონელზე ნაკლები პროცენტის დადება.

ცეკავშირის სიღნაღის განყოფილების 1924-1925 წლის განმავლობაში მიეღია საქონელი 475.356 მანეთის და გაუცია 498.051 მანეთის.

მაზრის კოოპერატივებს ერთი წლის განმავლობაში განყოფილებიდან წაუღიათ 459.688 მანეთის სხვადასხვა ფაბრიკატები, წაღებულ საქონელში ფულად და ადგილობრივი ნაწარმოების სახით შემოუტანიათ 432.359 მანეთი.

განყოფილების მიერ „ცეკავშირი“-დან არის მიღებული 476.027 მანეთის საქონელი.

ვალის დასაფარავად განყოფილებას შეუტანია ცეკავშირში ფულად და ადგილობრივი ნაწარმოების სახით 426.574 მანეთი.

დღის წესრიგში დასმულია შემდეგი საჭირბოროტო კითხვები: 1) მთელი მოსახლეობის ჩართვა კოოპერატივში წევრებად, 2) შექმნა მომზადებულ კოოპერატორების კადრის კოოპერატიულ ორგანოების სახელმძღვანელოდ.

განყოფილებამ 1924 წელში ააგო თავის მამულზე პარკის სახმობელა, რომელიც დიტეეს 2000 ფუთს აბრეშუმის პარკს.

განყოფილებას მოწყობილი აქვს საცდელი მინდორი 14 დესეტინა სივრცით, სადაც დარგულია ამერიკული ვაზი, ფურცლის სანერგე და სხვა მეცხოვრეობათვის იაფ ფასებში მისაწოდებლად და სხვა.

ცეკავშირის თელავის განყოფილება

(საუბარი განყ. გამგე პ. დ. ჩარგეიშვილთან)

განყოფილება გაიხსნა თელავში 1922 წელს. განყოფილება წარმოადგენს ერთნაირ ბაზას, რომელიც აწვდის ყველა კოოპერატივებს საჭირო საქონელს, როგორც სოფლის მოსახლეობის, ისე ქალაქის მცხოვრებთათვის. ამ მიზნით ცეკავშირმა გაიღო 200.000 მანეთის საქონელი თელავის განყოფილებისათვის. განყოფილება აძლევდა საქონელს კოოპერატივებს ბრილით; ყოველსაწელი შემოჰქონდათ თანრდათან შეძლებისდაგვარად ან ფულად ან სოფლის ნაწარმოების სახით, რომელსაც განყოფილება უგზავნიდა ცეკავშირს რეალიზაციისათვის. საერთო დადგენილების მიზეზით უნდა დაკეტილი ყოფილიყო ჩვენი განყოფილება, რომლის მაგივრად უნდა დაარსებულიყო პუნქტი მხოლოდ მარილის და ნავთის გასანაწილებლად, მაგრამ ამ საკითხის გადაკრა ჯერ-ჯერობით შეჩერებულია, ვინაიდან თელავი ამ მხრივ განსაკუთრებულ მდგომარეობაშია, ვიდრე სხვაგან აღმოსავლეთ საქართველოში.

თელავის განყოფილების განკარგულებაშია ყვარელში საცდელში ბალი 24 დესეტინა, სადაც სწარმოებს ამერიკული ვაზების მყნობა. განყოფილებას აქვს აგრეთვე პარკის გადასახარში და თელის გადასამუშავებელი ქარხანა. გასულ წელს განყოფილებამ დააგროვა რამოდენიმე ათასი ფუთი პარკი და გაუგზავნა ცეკავშირს. განყოფილება ამზადებს მატყლს, ღვინოს, ყველს. და სხვა ბლეხთა ნაწარმოებს.

მაზრაში არის 11 „ეპო“, რომელთაც ცეკავშირმა მოუსწორ ნისიათ გაცემა საქონლისა, რის შედეგ მათი ფინანსიური მდგომარეობა გაურესდა. ეხლა განყოფილება ყოველ ღონეს ხმარობს მათი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

თელავის განყოფილების საერთო თანხების ბრუნვა 1924 წლის 1-ლ ოქტომბრისათვის უდრიდა 922.306 მანეთს. ცეკავშირიდან მიღებულ ია საქონელი 387.709 მანეთის. საქონელი გაცემულია კოოპერატივებზედ— 831.387 მ. განყოფილებამ დაამზადა 1924 წ. 1-ლ ოქტომბრამდე გლეხთა ნაწარმოები:

აბრეშუმის პარკი 3150 ფუთი (46.330 მან.), მატყლი 500 ფ., სიმინდი 70.000 ფ., ხორბალი 40,000 ფ., ქერი 2.000 ფ., ბამბა 300 ფ., ბეღლადონი 150 ფ., ღვინო 10.000 ფ.

მარილი და ნავთი, როგორც მონოპოლიური საქონელი ეძლევა მხოლოთ კოოპერატივებს, რომლებიც აკანაყოფილებენ მცხოვრებლებს განყოფილების მიღებული აქვს ყოველივე ზომები გაფართოვოს. საქონლის მიღება და საქონლით უზრუნველყოს კოოპერატივები.

ცეკავშირის თელავის ერთიანი მომხმარებელი საზოგადოება

(საუბარი „ეპო“-ს თავმჯდ. ა. იაკაშვილთან)

1921 წლიან ფაარსდა „თელავში „ეპო“. გასაბმეების პირველ დღიდან ორგ.-ეოსამსახურეების კოლექტიური ბიუროთ და სასურსათო კომიტეტის ბრძანებით მოეწყო ეს საქმე, რომელიც თანდათან გაფართოდა და ფდა საკუთარ ფეხზე. საზოგადოებამ პირველად კავშირი დაიჭირა ბალისის მეშკოლთან, შემდეგ ინვალიდებთან და ყველა ტრესტებთან. „ცეკავშირ“-ში თელავის „ეპო“ ეწინააღ. იყო და ასლაც არის წევრად. პირველად თელავის მომხმარებელ საზოგადოების სასურსათო კომიტეტი აძლევდა ულუფას დასარიგებლად. აქედან დარჩა ათასი ძანეთი მოგება, რომელმაც მოალონიერა ზენა კოოპერატივი. „ეპო“-ს არსებობაში არ ყოფილა შემთხვევა ვექსელის გასაჩივრებისა. 1921 წელს სულ 11.323 მანეთი. სესხის გაცემა გრძელდება. წევრებად მიღების დროს, მთავარია—გამოთვარკვიოთ თუ რას წარმოადგენს ესა თუ ის პიროვნება და რა სახის მეურნეობა აქვს. წევრად, უკვე მტკიცდება გაზეთების და საბჭოს მიერ, საბჭოს შედეგად ამხანაგობის სამოქმედო რაიონის სოფლების წარმომადგენელი გლეხები, რომლებიც იძლევიან ცნობებს ამა თუ ამ წევრის მდგომარეობის შესახებ.

ამხანაგობასთან არსებობს ღვინის გასასაღებელი პუნქტი, რომელიც ღვინის გასაღების გარდა, აწარმოებს ღვინების დაგირავების საქმეს—გლეხობისათვის შეღავათიან პირობებში. საერთოდ ამხანაგობას ამთავითვე ეტყობა გაცხოველებული მომქმედების უნარი და თუ მას სათავეში ეყოლება ენერგიული და საქმის მცოდნე ხალხი, ამხანაგობას დიდი მომავალი ექნება.

ამხანაგობა კრედიტის გაცემის გარდა ეწევა ასოფლო-სამეურნეო საქმიანობას. მას უკვე გამოწერილი აქვს სასოფლო-სამეურნეო იარაღები და სასოფლო-სამეურნეო მეურნეობისათვის საჭირო მასალების (გოგირდი, ბაბიამანი და სხვა).

ამ მხრივ თელავის რაიონის გლეხობი საკმაოდ უზრუნველყოფილია.

თელავის ს-კრედიტო ამხანაგობა

(საუბარი ამხანაგობის გამგეობის თავმჯდომარე ტ. ი. ხაჩიძესთან)

წინად თელავში არსებობდა შემნახველ-გამსესხებელი საზოგადოება, ბოლოს მოქმედება უკანასკნელ ხანებში ფასებით შეწყვეტილი იყო. 1924 წელ ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციების ინიციატივით ეს საზოგადოება გადაქცდა თელავის საკრედიტო ამხანაგობის სახელწოდებით.

ამიერ გამოშვებულ წესდებით, ს-კრედიტო ამხანაგობა ეკუთვნდებოდა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ბანკს.

ამის გამგ. პირველი ამოცანა იყო ადგილ წევრების აღრიცხვა და ანაგრის მიღება, რომელიც დაიწყო 24 ივლის ოქტომბრიდან. 1925 წლის ფებერვალამდე აღრიცხულია 538 წევრი. ეპრალ. ნდობით გლეხებს დაეტვა ადგილ. ნესად 22,325 მანეთი. ამავე დროს ხაზოგადოება შეუდგა მოკლევადიანი (ამა წლის 1 ოქტომბრამდე) სასოფლო-სამეურნეო სესხის გაცემას.

ეგ თებერვლამდე სულ გაცემული ყოფილ ვადით 8773 მ. 20 კ. ამ დროს, როდესაც სასოფლო სამ. ბანკიდან მიღებულია მხოლოდ 6.000 მანეთი. თებერვალში ამხანაგობამ ბანკიდან ოთხის გასაძლიერებლად ბანკიდ დამატებითი თანხა—4000 მანეთი. 23 თებერვლამდე გაცემულია

საქ. სახელმწიფო ვაჭრობის საპაიო ამხანაგობის განყოფილება ანაგაში

(საუბარი განყოფილების გამგე ა. ბ. სარაჯიშვილთან)

რამდენიმე ხანია, რაც სოფ. ანაგაში დაარსდა სახელმწიფო საპაიო ამხანაგობის განყოფილება—„გოსტორგი“.

ანაგის განყოფილებას კავშირი აქვს თელავის მაზრის მომხმარებელთ და საკრედიტო კოოპერატივებთან.

სოფ. წინანდლის და ფილის კოოპერატივებს მიცემული აქვთ სხვადასხვა საქონელი. ამ საქონლის ფასში ამ კოოპერატივებმა „გოსტორგის“ ანაგის განყოფილებას უნდა ჩაბარონ რამდენიმე ათასი ვედრი ფეინი და არაყი.

დიდ სიკეთეს უშრომა ანაგის განყოფილება სიღნაღის მაზრის კოოპერატივებს და მევენახეებსაც.

კოოპერატივებს „გოსტორგი“ აძლევს საქონელს ღირებულ ფასზე ხუთი პროცენტის მოკლებით, რითაც კოოპერატივებს შესაძლებლობა ეძლევათ ყიდონ საქონელი იმავე ფასში, რა ფასშიც ყიდის თითონ „გოსტორგი“.

გარდა იმისა, განყოფილებამ ანაგის გარშემო მდებარე სოფლების მეცხოვრებლებიდან შეიძინა 25 ათასამდე ვედრი ღვინო და რამდენიმე დიდი კასრი არაყი.

ამ ღვინოში განყოფილებამ იმ დროს, როცა ვენახები ჯერ დაჭრეფილი არ იყო—სექტემბერში, დაარიგა ბევ ნათეთი ვედრი ღვინოზე.

ეს დიდი სიკეთე იყო მევენახეთათვის. ამან ღვინოს ფასი ერთი ორად აღწია. გასულ წელს „გოსტორგ ფილებამ ... ვედრი ღირდა ნათეთად, წელს კი ვედრზე ნათეთი ბეთ მიიღეს.

„გოსტორგის“ ანაგის განყოფილება ღვინოს ზამაკს და ღვინის სიმაგრის მიხედვით აძლევს ღვინოში ფასს.

ჩვენებური ღვინის სიმაგრე აღწევს 11—13 გრადუსამდე.

რამდენად სასარგებლო და სახარბიელოა ეს წესი ჩვენი გლეხისთვის, სჩანს იქიდან, რომ წელს „გოსტორგის“ შეიტანეთ ნარშანწდელ ფასიდან—სამ ოთხ თუმნიდან საპალნე ღვინის ფასმა თორმეტ თუმნამდე აიწია.

საკვირველი ის არის, რომ „გოსტორგმა“ შეაჩერა ღვინის შესყიდვა და ჩვენი მევენახე ისევ მყვლეფელ ჩარჩის ამარა გახდა.

ამ გარემოებას უნდა ყურადღება მიექცეს და ეშველოს როგორმე.

საყურადღებო ის არის, რომ „გოსტორგის“ ანაგის განყოფილების თხოვნით და შუამდგომლობის თანხმობაზე, ნასყიდ ღვინოს ყველა ვედროზე შაური და ორაყზე ორი შაური გადაიდება სიღნაღის მაზრის კულტურულ საქმეების სასარგებლოდ.

ეს ანარიცხი შეადგენს დიდ თანხას და საგრძნობ დახმარებას გაუწევს სიღნაღის მაზრას ყოველმხრივ განვითარებაში.

განყოფილების თანამშრომელთ გამგის წინადადებით დაადგინეს შეინახონ თავის ხარჯზე ერთი ღარიბი გლეხის შვილი სოფ. ბაკურციხის ... ბანი.

თელავის მთლიანი
მომგზავრებელი საზოგადოება
(ეკო)
მთავარი მალაზია № 1 ჯუღაშვილის ქუჩა.
მაღაზიის განყოფილება № 2 ფოსტის ქუჩა.
ფურნე ბაბაევაძის ქუჩა
იყიდება შემდეგი საქონელი:
მანუფაქტურა — რეზინის ნივთები
საბალანტერიო — დამზადებული ფეხსაცმელები
საყვრილმანო — დამზადებული ტანისამოსი გლეხებისათვის
ფასები ბაზრის ფასებზე ნაკლებია კომუხალური ვაჭრობის ფასებით.
ნ. 950. 1—1 გამგეობა

ელექტროენით და სინათლით
სამკურნალო
საწოლებით რენტგენი დარსოვალი
მიხეილ გედევანიშვილის სახელოვნის
ნერვიულ და აგრეთვე იმ ავადმყოფთათვის, რომელნიც ფიზიკურ მეთოდებით ექიმობას საჭიროებენ
მიღება 2—3 და 6—8 სათ. თბილისი, ყორანაოლის ქ. № 20. 9205 25—3

საქართველოს სახელმწიფო ბანკი
საპაიო განყოფილება
კახეთის განყოფილება
სოფ. ანაგაში
ქანტორა და მაღაზია—ანაგაში, ცენტრალური საწყობი—წნორის-წყალში.
ქანტორა ჰყიდის გლეხებისათვის საჭირო საგნებს: შაბიამანს, გოგირდს, ფქვილს, მაკოლს, რკინეულობას, შაქარს, საბაკალეიო საქონელს, სასოფლო-სამეურნეო იარაღებს, ფეხსაცმელებს, ფართლეულობას და საგალანტერეიო საქონელს.
კოოპერატივებს განსაკუთრებული შეღავათიანი პირობები
ნ. 953 1—1

საქართველოს ცენტრალური კოოპერატიული კავშირი
ცეკავშირი
თელავის განყოფილება
ცეკავშირის განყოფილება აწარმოებს ყოველგვარ ოპერაციებს
ეძლევა მანუფაქტურა, საგალანტერიო, საბაკალეიო და სხვა ყოველგვარი საქონელი, მხოლოდ კოოპერატივებს და აწარმოებს მომარაგებას გლეხთა ნაწარმოებისას.
განყოფილების ერთიან მომხმარებელ საზოგადოებათა სია
1. თ ე ლ ა ვ ი
2. ი ყ ა ლ თ ო
3. ა ხ მ ე ტ ა
4. წ ი ნ ა ნ დ ა ლ ი
5. ბ ა ჩ ნ ა ძ ი ა ნ ი
6. ა ლ ვ ა ნ ი
7. ფ შ ა ვ ე ლ ი
8. ე ნ ი ს ე ლ ი
9. ყ ვ ა რ ე ლ ი
10. შ ი ლ დ ა
11. ახალი სოფელი
ნავთის და მარილის მონოპოლიური განაწილება მაზრაში „ეპო“-ების საშუალებით
ნ. 951 ყოველგვარი ნედლეულის დამზადება ადგილობრივ 1—1

ცეკავშირის სიღნაღის განყოფილება
წნორის-წყალი
კოოპერატივების ქსელი მაზრაში
განყოფ. აერთებს 9 მთლიან მომხმარებელ საზოგადოებას
სიღნაღის რაიონი: 1. ბოდბის-ხევი 2. მაშნაარი 3. საქობო 4. ულიანოვკა 5. ბოდბე 6. ვიგინაფური 7. სიღნაღის
ძვ. მაჩხაანის რაიონი: 1. არბოშიკი 2. ზემო-მაჩხაანი 3. ჯუგაანი 4. მირზაანი 5. ტიბანი 6. ძვ. ანაგა 7. ქვ. მაჩხაანი — ქვ. მაჩხაანს აქვს ორი სასადილო ორი სასადილო ნაღს აქვს ორი საფართლე მაღაზია, ორი საწყობი, ორი საყასბო, ჰურის საცხობი და ორი სასადილო ქ. სიღნაღში და სად. წნ. წყალზე.
ლაგოდეხის რაიონი: 1. ბაისუბანი 2. ვარდისუბანი 3. ძიბაილოკა — ლაგოდეხს აქვს: ლაგოდეხს აქვს: სასადილო, საყასბო ლ საცხობი
მაზრაში არსებობს 9 მთლიანი კოოპ. ტიპი: 1) სიღნაღის 2) ქვ. მაჩხაანის 3) ლაგოდეხის 4) წითელ-წყაროს 5) აფენის 6) ბადიაურის 7) ანაგის 8) გურჯაანის 9) ელისაბეთის
გურჯაანის რაიონი: 1. გურჯაანი 2. ბაკურციხე 3. ვეჯინი 4. ჩუმლაყი — კოოპერატივს აქვს ორი საკუთრი ღვინის მარანი და საყასბო
ველისციხის რაიონი: 1. ველისციხე 2. ახალშენი — ამ კოოპერატივს აქვს საცხობი.
ბადიაურის რაიონი: 1. ბადიაური 2. კაკაბეთი 3. არაშენდა 4. ჩილური — კოოპერატივს აქვს სასადილო სადგ. ბადიაურზე
აფენის კოოპ. რაიონი: 1. აფენი 2. ლელიანი
წითელი წყაროს რაიონი: 1. წითელი წყაროს 2. ზემო ქედი 3. ქვემო-ქედი — კოოპერატივს აქვს საცხობი და სასადილო.
ანაგის რაიონი: 1. ანაგა 2. ვაქირი 3. ჯარდანახი — კოოპერატივს აქვს ანაგაში სასადილო.
განყოფილებასთან არსებობს საწყობი: იყიდება ბითუმად
მანუფაქტურა, საგალანტერეიო, საბაკალეიო და სხვა ყოველგვარი საქონელი; სწარმოებს პირველ მოთხოვნილების საგნების მომარაგება ადგილობრივ ერთიან მომხმარებელთა საზოგადოებათა საშუალებით, რომელთა რიცხვი მაზრაში არის ცხრა. ნ. 952 1—1

სიღნაღის რაიონის ერთიანი საომარ-ხმა-რეგლო საზოგადოება
(სიღნაღის „ეპო“)
სავაჭრო-სამრეწველო წარმოებები:
1. ფურნე სიღნაღში
2. წითელი სასადილო სიღნაღში — საუზმ. სადილი და ვახშამი.—სადილი ორი კერძიდან—40 კაპ.
3. „ „ წნორის წყალში
4. ღვინის საწყობი სიღნაღში
5. „ „ ბოდბის-ხევში
6. ხორცის დუქანი № 1 სიღნაღში
7. „ „ № 2 ულიანოვკაში
8. ფართლეულობის განყოფილება № 1 სიღნაღში
9. „ „ № 2 „
10. „ „ № 3 ულიანოვკაში
11. „ „ № 4 ბოდბის-ხევში
12. „ „ № 5 წნორის-წყალში
13. საბაკალეიო-საბალან. მაღაზია № 1 სიღნაღში
14. „ „ „ № 2 „
15. „ „ „ № 3 გიგინაურში
16. „ „ „ № 4 ულიანოვკაში
17. „ „ „ № 5 ბოდბეში
18. „ „ „ № 6 ბოდბის-ხევში
19. „ „ „ № 7 წნორის-წყალში
20. „ „ „ № 8 მაშნაარში
21. ფართლეულობის საბითუმო კიოსკი ბაზრობაზე—ბოდბის-ხევში
ნ. 954. 1—1 გამგეობა

ექიმი
ნ. ა. ჭანდიერი
შინაგანი და ქალთა ავადმყოფობანი. იღებს ავადმყოფებს საღამოს 4—7 საათამდე.
სოფლის ბაზარი № 3.
№ 202.
25—2

ექიმი ვ. ნ. ჩუპრინინი
საბჭოთა ქ. № 87 (ყოფ. ჩერქეზიშვილის)
შინაგანი და ბავშვთა ავადმყოფობანი, ვენაში შეუსწავლია.
მიღება დილით 10—11 საათ. საღამოს—5—6 საათ.
25—23

ექიმი
ა. ს. ფონ-ირტელი
(მიხეილის პროსპექტი, 10, ეორონ-ცოვის ხიდის მახლობლად ყოფ. ბო-მონდი).
გარდა საექიმო, სიფილისის და ქირურგიულ ავადმყოფობათა (სიმსიენების, ბუასილის, სქესობრივი სისუსტე, ტრიპპერის) სპეციალისტი. ავადმყოფების მიღება დილის 8 სათიდან 12 საათამდე და 4—7 საათამდე.
25—11

ექიმი
დ. ა. ბალუსტიანი
შინაგანი, ქანის, ვენერიული (მწვავე და ქრონიკური ტრიპერი), სიფილისი.
მიღება დილის 8-დან 11-დე და საღამოს 5-დან 8 საათამდე.
ქალების მიღება დღის 12-დან 1 საათამდე.
ელისაბედის ქ. № 77, მეორე სახლი კირკის ჭიშკრის კუთხიდან.
482 25—9.

[illegible] ᲙᲝᲚᲔᲯᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲝᲠᲘ [illegible], ᲛᲬᲔᲠᲚᲘ: [illegible] ᲒᲝᲠᲒᲘᲫᲔ, ᲘᲝᲐᲚᲐ, ᲗᲐᲛᲐᲠᲐ, ᲞᲐᲞᲣᲚᲘ, ᲛᲐᲚᲕᲐ, ᲠᲝᲚᲐ ᲔᲚᲕᲘᲜᲐ ᲙᲘᲠᲜᲐᲫᲔᲡᲘ, ᲡᲘᲫᲔ ᲡᲔᲕᲐᲢᲘ ᲝᲠᲒᲝᲜᲘᲙᲘᲫᲔ, ᲕᲐᲡᲘᲚ ᲛᲐᲭᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲜᲘᲜᲐ ᲛᲐᲭᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲛᲝᲬᲧᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲘᲡ

ᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲧᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲡ. 655 1—1

ᲣᲒᲣᲚᲘᲗᲐᲓᲔᲡ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐᲡ ᲔᲡᲬᲘᲠᲐᲕ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲡ, ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲔᲑᲡ, ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲡ, ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲡ, ᲩᲔᲛᲡ ᲛᲝᲬᲐᲤᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲘᲛ ᲧᲣᲠᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲗᲐᲜᲒᲐᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲛᲪ ᲓᲘᲓᲐᲦ ᲛᲐᲜᲣᲒᲔᲨᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲐᲛᲮᲜᲔᲒᲐ ᲛᲔ ᲩᲔᲛᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲔᲣᲦᲚᲘᲡ

ᲚᲘᲓᲘᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ

ᲣᲓᲠᲝᲕᲝᲓ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲕᲚᲘᲜᲔᲑᲣᲚ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ.

ᲞᲠᲝᲤ. ᲡᲕ. ᲒᲝᲒᲘᲢᲘᲫᲔ

657 1—1

ᲣᲚᲠᲛᲔᲡ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲧᲝᲤᲜᲘ ᲛᲐᲛᲐ ᲘᲕᲐᲜᲔ, ᲓᲔᲓᲐ ᲔᲒᲐ, ᲫᲛᲔᲑᲘ: ᲛᲘᲮᲐᲙᲝ, ᲓᲐ ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ, ᲓᲐ ᲐᲒᲠᲐᲤᲘᲜᲐ ᲯᲝᲮᲜᲔᲚᲘᲫᲜᲔᲑᲘ, ᲡᲘᲫᲔ ᲜᲘᲡᲢᲝᲠ ᲒᲝᲠᲒᲘᲚᲐᲫᲔ ᲓᲐ ᲓᲐᲘ ᲛᲐᲠᲜᲘᲜᲔ ᲘᲕᲐᲜᲔᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ "ᲒᲝᲠᲒᲘᲚᲐᲫᲔᲡᲘᲡᲐ ᲐᲛᲘᲗ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲞᲐᲠᲗ-ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲔᲑᲡ, ᲠᲝᲛ 7 ᲛᲐᲠᲢᲡ, 1925 Წ. ᲡᲝᲮᲣᲛᲘᲡ ᲡᲐᲜᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲨᲘ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲛᲐᲗᲗᲕᲘᲡ ᲣᲫᲕᲘᲠᲤᲐᲡᲚᲘᲡᲘ

ᲘᲐᲡᲝᲜ ᲘᲕᲐᲜᲔᲡ-ᲫᲔ ᲯᲝᲮᲜᲔᲚᲘᲫᲔ

ᲛᲔ 5-ᲗᲔ ᲚᲔᲒᲘᲝᲜᲘᲡ ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲗᲐᲣᲠᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲘᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲙᲠᲫᲐᲚᲕᲘᲡ ᲓᲦᲔ ᲯᲐᲚᲙᲔ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ.

643 1—1

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲠᲙ. ᲒᲖ. ᲛᲔ-6 ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ. ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲞᲔᲓᲐ�გᲝ�გᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲛᲘᲒᲝᲑᲐᲠᲗ ᲓᲐ ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲗ ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ Ა�გᲠᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲚ ᲤᲐᲙᲣᲚᲢᲔᲢᲘᲡ ᲛᲔ-3 ᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲘᲡ

ᲜᲐᲓᲘᲐ (ᲜᲐᲓᲔᲟᲓᲐ) ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲙᲐᲜᲓᲔᲚᲐᲙᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ

ᲣᲓᲠᲝᲜᲝᲓ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲡ. ᲓᲐᲙᲐᲠᲫᲐᲚᲕᲐ ᲛᲮᲝᲚᲔᲑᲐ ᲐᲠᲗ. 15 ᲛᲐᲠᲢᲡ ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ, ᲓᲦᲔᲡ 11 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲜᲘᲜᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲤᲚᲐᲝᲖᲔ. ᲒᲐᲛᲘᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲐ ᲠᲙ. ᲒᲖ. ᲛᲔ-6 ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲨᲔᲜᲝᲑᲘᲓᲐᲜ ᲩᲠᲩᲘᲚᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

642 ᲥᲣᲩᲐ № 130. 1—1

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲙᲝᲜᲡᲔᲠᲕᲐᲢᲝᲠᲘᲐ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲣᲚ ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲘᲡ

ᲐᲜᲓᲠᲘᲐ ᲧᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲡ. 655 1—1

ᲣᲒᲣᲚᲘᲗᲐᲓᲔᲡ ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐᲡ ᲔᲡᲬᲘᲠᲐᲕ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲡ, ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲗᲔᲑᲡ, ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲡ, ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲡ, ᲩᲔᲛᲡ ᲛᲝᲬᲐᲤᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲝᲒᲐᲓᲝᲗ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲘᲛ ᲧᲣᲠᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲗᲐᲜᲒᲐᲠᲫᲜᲝᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲛᲪ ᲓᲘᲓᲐᲦ ᲛᲐᲜᲣᲒᲔᲨᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲐᲛᲮᲜᲔᲒᲐ ᲛᲔ ᲩᲔᲛᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲔᲣᲦᲚᲘᲡ

ᲚᲘᲓᲘᲐ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ

ᲣᲓᲠᲝᲕᲝᲓ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲘᲗ ᲛᲝᲕᲚᲘᲜᲔᲑᲣᲚ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ.

ᲞᲠᲝᲤ. ᲡᲕ. ᲒᲝᲒᲘᲢᲘᲫᲔ

657 1—1

ᲣᲚᲠᲛᲔᲡ ᲛᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲧᲝᲤᲜᲘ ᲛᲐᲛᲐ ᲘᲕᲐᲜᲔ, ᲓᲔᲓᲐ ᲔᲒᲐ, ᲫᲛᲔᲑᲘ: ᲛᲘᲮᲐᲙᲝ, ᲓᲐ ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ, ᲓᲐ ᲐᲒᲠᲐᲤᲘᲜᲐ ᲯᲝᲮᲜᲔᲚᲘᲫᲜᲔᲑᲘ, ᲡᲘᲫᲔ ᲜᲘᲡᲢᲝᲠ ᲒᲝᲠᲒᲘᲚᲐᲫᲔ ᲓᲐ ᲓᲐᲘ ᲛᲐᲠᲜᲘᲜᲔ ᲘᲕᲐᲜᲔᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘ "ᲒᲝᲠᲒᲘᲚᲐᲫᲔᲡᲘᲡᲐ ᲐᲛᲘᲗ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲡ ᲓᲐ ᲞᲐᲠᲗ-ᲐᲛᲮᲐᲜᲐ�გᲔᲑᲡ, ᲠᲝᲛ 7 ᲛᲐᲠᲢᲡ, 1925 Წ. ᲡᲝᲮᲣᲛᲘᲡ ᲡᲐᲜᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲨᲘ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲛᲐᲗᲗᲕᲘᲡ ᲣᲫᲕᲘᲠᲤᲐᲡᲚᲘᲡᲘ

ᲘᲐᲡᲝᲜ ᲘᲕᲐᲜᲔᲡ-ᲫᲔ ᲯᲝᲮᲜᲔᲚᲘᲫᲔ

ᲛᲔ 5-ᲗᲔ ᲚᲔᲒᲘᲝᲜᲘᲡ ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲛᲔᲗᲐᲣᲠᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲘᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲐᲙᲠᲫᲐᲚᲕᲘᲡ ᲓᲦᲔ ᲯᲐᲚᲙᲔ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ.

643 1—1

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲠᲙ. ᲒᲖ. ᲛᲔ-6 ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ. ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲞᲔᲓᲐ�გᲝ�გᲘᲣᲠᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝ ᲐᲣᲬᲧᲔᲑᲡ ᲛᲘᲒᲝᲑᲐᲠᲗ ᲓᲐ ᲜᲐᲪᲜᲝᲑᲗ ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘᲡ Ა�გᲠᲝᲜᲝᲛᲘᲣᲚ ᲤᲐᲙᲣᲚᲢᲔᲢᲘᲡ ᲛᲔ-3 ᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲘᲡ

ᲜᲐᲓᲘᲐ (ᲜᲐᲓᲔᲟᲓᲐ) ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲙᲐᲜᲓᲔᲚᲐᲙᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ

ᲣᲓᲠᲝᲜᲝᲓ ᲒᲐᲠᲓᲐᲪᲕᲐᲚᲔᲑᲐᲡ. ᲓᲐᲙᲐᲠᲫᲐᲚᲕᲐ ᲛᲮᲝᲚᲔᲑᲐ ᲐᲠᲗ. 15 ᲛᲐᲠᲢᲡ ᲙᲕᲘᲠᲐᲡ, ᲓᲦᲔᲡ 11 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ ᲬᲛᲘᲜᲓᲐ ᲜᲘᲜᲝᲡ ᲡᲐᲡᲐᲤᲚᲐᲝᲖᲔ. ᲒᲐᲛᲘᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲐ ᲠᲙ. ᲒᲖ. ᲛᲔ-6 ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲨᲔᲜᲝᲑᲘᲓᲐᲜ ᲩᲠᲩᲘᲚᲘᲡᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

642 ᲥᲣᲩᲐ № 130. 1—1

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲓᲠᲐᲛᲐ | ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘᲡ, 19 ᲛᲐᲠᲢᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲐᲛ ᲡᲔᲖᲝᲜᲨᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

ᲙᲐᲪᲘ ᲛᲐᲡᲚᲐ

1—1 ნ. 964

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲝᲞᲔᲠᲐ | ᲓᲦᲔᲡ, 15 ᲛᲐᲠᲢᲡ

ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲘ — ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲘ

ᲓᲘᲛᲘᲢᲠᲘ ᲐᲠᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲚᲐᲛᲝ

ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲐᲓ ᲐᲛ ᲡᲔᲖᲝᲜᲨᲘ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔ, ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲝᲠᲘᲒᲘᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲝᲞᲔᲠᲐ 3 ᲛᲝᲛ. Დ. ᲐᲠᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

ᲗᲐᲛᲣᲚᲔᲑᲐ ᲣᲗᲣᲐ ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲖᲔ

ᲠᲝᲚᲘᲡᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲘ: ᲓᲐᲜᲔᲚᲘᲐᲜᲘ—ᲜᲘᲜᲝ, ᲑᲝᲒᲝᲚᲘᲑᲝᲕᲐ—ᲒᲣᲚᲩᲘᲜᲐ, ᲒᲝᲚᲩᲘᲜᲔᲪᲙᲐᲘᲐ—ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲓᲔᲓᲝᲤᲚᲐᲚᲘ, ᲙᲐᲡᲚᲐᲫᲔ—ᲛᲝᲗᲐ, ᲚᲝᲠᲗᲙᲘᲤᲐᲜᲘᲫᲔ—ᲛᲒᲝᲡᲐᲜᲘ, ᲭᲣᲛᲡᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ—ᲛᲔᲣᲠᲛᲔ, ᲔᲚᲘᲝᲜᲘᲫᲔ—ᲐᲑᲔᲣᲚ-ᲐᲠᲐᲑᲘ, ᲭᲣᲠᲩᲣᲚᲘ—ᲡᲐᲚᲔᲠᲘᲡ ᲙᲐᲪᲘ. ᲐᲡᲐᲚᲘ ᲓᲐᲓᲒᲛᲐ Კ. ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ. ᲑᲐᲚᲔᲢᲘ: ᲚᲔᲝᲜᲝᲕᲐ, ᲐᲚᲑᲔᲠᲢᲘ ᲓᲐ ᲡᲮᲕ.

1—1 ნ. 961 ᲚᲝᲢᲑᲐᲠᲘ ᲡᲐᲡᲐᲚᲝ ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲘ ᲕᲐᲜᲝ ᲤᲐᲚᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲘ, ᲙᲘᲠᲐᲡ, 15 ᲛᲐᲠᲢᲡ, ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲔᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ

ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲐ

„ᲛᲐᲗᲠᲐᲮᲘᲡ ᲞᲐᲜᲐᲛᲕᲘᲓᲘ“

ᲒᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘᲐ

1—1 ნ. № 966

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚ ᲐᲞᲠᲘᲚᲘᲓᲐᲜ ᲓᲐᲘᲬᲧᲔᲑᲐ ᲒᲔᲯᲠᲘᲡ ᲓᲦᲔ

ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲡ ᲨᲣᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲔᲑᲨᲘ! ᲨᲐᲕᲠᲘᲡ ᲝᲠ ᲢᲝᲜᲘᲗ

ᲭᲝᲚᲚᲐ ᲚᲝᲛᲗᲐᲗᲘᲫᲘᲡ

ᲛᲝᲗᲮᲠᲝᲒᲔᲑᲘ

ᲡᲝᲚᲝ ᲛᲝᲜ ᲗᲐᲕᲐᲫᲘᲡ (ᲝᲑᲝᲚᲝ ᲛᲣᲨᲘᲡ) ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲗ

I ᲢᲝᲛᲘ:

1. ᲭᲝᲚᲚᲐᲡ ᲑᲘᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ ᲨᲔᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘ Ს. ᲗᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲫᲘᲠ
2. ᲗᲝᲗᲘᲠᲘ ᲚᲐᲛᲔ
3. ᲣᲡᲣᲗᲐᲣᲠᲝ
4. ᲡᲐᲮᲠᲩᲝᲑᲔᲚᲐᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ
5. ᲡᲐᲪᲘᲠᲝᲑᲘᲚᲔᲑᲨᲘ
6. ᲣᲑᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘᲓᲐᲜ
7. ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲛᲐᲘᲡᲘ

II ᲢᲝᲛᲘ:

1. ᲐᲚᲠᲔᲕᲐ ᲡᲣᲚᲘᲡᲐ
2. ᲡᲘᲙᲕᲓᲚᲘ
3. ᲨᲘᲛᲘ
4. ᲓᲣᲛᲚᲘ
5. ᲛᲝᲚᲝᲚᲐᲪᲘ
6. ᲒᲠᲐᲛᲐᲤᲝᲜᲘ
7. ᲣᲑᲔᲓᲣᲠᲘ
8. ᲛᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲘᲡ ᲗᲣᲐᲛᲘ
9. ᲛᲔᲣᲦᲚᲘᲡᲐᲡ
10. ᲛᲐᲠᲘᲜᲘ ᲛᲝᲜᲐᲖᲝᲜᲘ
11. ᲐᲪᲣᲠᲐᲠᲔᲑᲐ
12. ᲙᲝᲚᲐᲕ ᲤᲘᲥᲠᲘ, ᲤᲘᲥᲠᲘ
13. ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ
14. ᲩᲔᲛᲘ ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ
15. ᲭᲝᲜᲝᲠᲐᲠᲘ
16. ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲒᲐᲠᲒᲐᲜᲔᲚᲘ
17. ᲒᲖᲐᲨᲘ
18. ᲫᲔ-ᲙᲐᲪᲘᲡᲐ.

(ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲢᲝᲛᲨᲘᲕᲔ ᲛᲝᲗᲐᲕᲐᲡᲓᲔᲑᲐ ᲭᲝᲚᲚᲐᲡ ᲯᲔᲠ ᲒᲐᲛᲝᲣᲥᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ, ᲓᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ „ᲞᲠᲔᲓᲓᲕᲐᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲨᲘ“).

ᲗᲕᲘᲗᲗᲘᲗᲣᲚᲘ ᲢᲝᲛᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐᲐᲮᲚᲝᲜᲔᲑᲘᲗ ᲯᲔᲠ ᲒᲐᲛᲝᲣᲥᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲝᲠᲛᲐᲢᲘᲡᲐ.

ᲥᲐᲚᲐᲚᲓᲘᲡ ᲡᲘᲫᲕᲘᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲬᲘᲒᲜᲔᲑᲘ ᲒᲐᲡᲐᲧᲘᲓᲐᲗ ᲫᲐᲚᲘᲐᲜ ᲪᲝᲢ ᲒᲐᲛᲝᲕᲐ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲮᲔᲚᲘᲡᲛᲬᲘᲤᲝᲠᲗᲝᲗᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲪᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲛᲔᲢᲘᲪ ᲔᲓᲔᲠᲔᲑᲐ. ᲐᲛᲘᲢᲝᲛ ᲕᲘᲗᲝᲠᲗᲝᲗᲐᲜᲘᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ, ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲙᲘ ᲭᲝᲚᲚᲘᲡ ᲗᲮᲘᲖᲣᲚᲔᲑᲗᲐ ᲨᲔᲛᲔᲓᲜᲘᲡ ᲡᲣᲠᲕᲘᲚᲘ ᲐᲥᲕᲡ, ᲛᲘᲡᲐᲪᲔᲛᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲓᲦᲔᲗᲐ ᲠᲐᲓᲔᲜᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲐᲢᲧᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ **4 მან.** ᲒᲐᲛᲝᲒᲖᲐᲕᲜᲘᲡ ᲛᲐᲘᲡᲘᲡ 15-ᲐᲛᲓᲔ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲐᲜ ᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲠ-ᲜᲐᲬᲘᲚᲐᲓ. ᲪᲜᲝᲑᲐ—ᲗᲣ ᲕᲘᲡ ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘ ᲬᲘᲒᲜᲘ ᲓᲐᲡᲬᲘᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲒᲒᲐᲕᲬᲘᲠᲝᲜᲗ ᲛᲐᲠᲢᲘᲡ ᲓᲐᲛᲚᲔᲒᲐᲛᲓᲔ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲣᲠᲐᲓ ᲐᲜ ᲜᲐᲬᲘᲚ-ᲜᲐᲬᲘᲚᲐᲓ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲓᲐᲕᲑᲔᲭᲓᲝᲗ ᲬᲘᲒᲜᲔᲑᲘ.

ᲐᲛᲗᲐᲕᲘᲗᲘᲗᲘ ᲮᲔᲚᲘᲡᲛᲬᲘᲤᲝᲠᲐ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ: ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ—ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲘᲚᲔᲑᲚᲗᲐᲜ, ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐ „ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲐ“-ᲨᲘ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ Ქ. № 6; ᲝᲖᲣᲠ�გᲔᲗᲨᲘ—ᲛᲝᲡᲔ ᲗᲐᲚᲐᲥᲐᲕᲐᲫᲘᲡᲗᲐᲜ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲚᲝᲑᲘᲗᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ. ᲤᲝᲗᲝᲜᲘ—ᲛᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚ ᲑᲐᲗᲚᲝᲛᲔ ᲛᲔᲒᲠᲔᲚᲘᲫᲘᲡᲗᲐᲜ, ᲘᲡᲐᲯᲐ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘᲫᲘᲡᲗᲐᲜ (ᲜᲐᲕᲗᲡᲝᲒᲓᲒᲣᲠᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲝᲡᲐ ᲡᲐᲮᲚᲘ) ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐ ᲭᲐᲓᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲗᲐᲜ; ᲩᲘᲮᲐᲢᲐᲣᲠᲨᲘ—ᲚᲐᲓᲝ ᲚᲐᲛᲘᲫᲘᲡᲗᲐᲜᲐᲗ; ᲡᲘᲚᲔᲚᲐᲜᲨᲘ—ᲘᲚᲘᲙᲝ ᲛᲔᲤᲔᲘᲫᲘᲡᲗᲐᲜ ᲓᲐ ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲙᲘᲚᲔᲫᲘᲡᲗᲐᲜ, ᲒᲠᲘᲜᲘᲨᲘ—ᲒᲘᲠᲩᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲘᲫᲘᲡᲗᲐᲜ; ᲬᲘᲡᲢᲐᲤᲝᲜᲨᲘ—ᲞᲚᲐᲢᲝᲜ ᲙᲘᲚᲔᲫᲘᲡᲗᲐᲜ ᲓᲐ ᲘᲕᲐᲜᲔ ᲙᲘᲚᲔᲫᲘᲡᲗᲐᲜ ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ.

ᲕᲘᲜᲪ 4 ᲛᲐᲜ. ᲒᲐᲓᲐᲘᲮᲓᲘᲡ ᲛᲐᲘᲡᲘᲡ 15-ᲛᲓᲔ, ᲘᲛᲐᲗ ᲬᲘᲒᲜᲔᲑᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲓᲦᲔᲠᲘᲡ, ᲓᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲛᲐᲘᲡᲘᲡ 15-ᲛᲓᲔ, ᲘᲛᲐᲗ ᲬᲘᲒᲜᲔᲑᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲐᲜᲐᲠᲯᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ

ᲣᲤᲐᲡᲝᲓ ᲓᲐᲣᲠᲘᲒᲓᲔᲑᲐᲗ ᲭᲝᲚᲚᲐᲡ ᲒᲐᲓᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘ

ᲜᲘᲚ. 919 5—5 ᲡᲘᲚ. ᲗᲐᲕᲐᲠᲗᲫᲘᲚᲐᲫᲔ.

ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ-ᲒᲖᲐᲗᲐ ᲡᲐᲛᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ

ᲮᲔ-ᲢᲧᲘᲡ ᲓᲐᲛᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲗᲔᲚᲐᲕᲘᲡ ᲮᲔ-ᲢᲧᲘᲡ ᲓᲐᲛᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲔᲚᲘ ᲠᲐᲘᲝᲜᲘ

ᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲘᲗ

ᲛᲣᲨᲘᲡ ᲓᲐ ᲬᲘᲤᲚᲘᲡ ᲣᲙᲐᲚᲔᲑᲡ, ᲛᲣᲨᲘᲡ ᲑᲝᲯᲔᲑᲡ, ᲨᲔᲛᲣᲙᲐ

ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲪᲕᲚᲘᲚᲔᲑᲐ (ᲛᲝᲛᲐᲢᲔᲑᲐ) ᲛᲐᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲔᲑᲨᲘ ᲓᲐᲣᲧᲝᲕᲜᲔᲑᲚᲘᲕ ᲪᲜᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲚᲔᲑᲡ ᲒᲐᲜᲒᲧᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲐᲒᲔᲜᲢᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲣᲐᲚᲔᲑᲘᲗ

ᲙᲣᲑᲘᲙᲔᲑᲘ--ᲐᲜᲑᲐᲜᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲔᲜᲐᲖᲔ

ᲡᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲝᲔᲑᲘ ᲬᲘᲗᲔᲚ-ᲐᲠᲛᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲤᲣᲢᲑᲝᲚᲘ. ᲙᲚᲔᲑᲐᲜᲝᲕᲘᲡ ᲞᲠᲝᲡᲞ. (ᲧᲝᲤ. ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ Ძ.) Გ. Ფ. ᲐᲜᲢᲝᲜᲘᲣᲪ № 125.

ᲜᲘᲚ. 715 5—4

ᲣᲤᲠᲝ ᲘᲐᲤᲐᲓ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲡᲐᲓᲛᲔ ᲧᲝᲤᲔᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲡᲐᲑᲐᲭᲕᲝ ᲡᲐᲗᲐ